

Visionen om Öresundsregionen

Projektifiering, aktörer och visioner

Abstract

The southernmost Swedish region of Scania, the Danish capital region and the Danish region of Zealand are combined into the metropolitan region of Greater Copenhagen, sometimes referred to as the Öresund region. The regional integration is following the global trend of *projectification*, which means that the integration is increasingly done in project form. By studying the EU cohesion programme in the region, *Interreg ÖKS*, this study creates a better understanding of which actors that plays the biggest role in the projectified integration of the region, and what visions that are prominent in the process. The study shows that larger actors, and actors with a greater experience of international cooperation and project work are dominating the projectified integration, and that smaller, more unexperienced actors and municipalities are more absent. It is also clear that the vision of a *functional* border region is significant, where growth and a continuous labour market are considered highly important factors. From a Scanian perspective, a *cultural* border region is also requested, but this vision is not as common on the Danish side, and hence has a minor role in the actual integration projects.

Nyckelord: Projektifiering, Greater Copenhagen, Öresundsregionen, Gränsregion, Transnationell Integration, Interreg

Antal ord: 19780

Tack!

...till min handledare Ylva Stubbergaard, för att du samlat mina spridda tankar och funderingar, för bra diskussioner och för att du fått mig på rakare spår. Till Mikael för din hjälp med mina tabeller och modeller. Tack till Ole Langeland Pedersen, projektrådgivare på Interreg, för din insats med att gräva i arkiven. Jag vill även rikta ett tack till Sofie, mitt outtröttliga bollplank och min eviga stötspelare. Och slutligen, tack till dig Amanda, du är fantastisk och lyfter mig alltid. Uppsatsen hade aldrig blivit till utan dig.

Malmö, den 7 januari 2019
Emil Persson

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
2	Syfte och frågeställning	2
3	Bakgrund	4
3.1	Öresundsregionen	4
3.1.1	Samarbeten över sundet	5
3.1.2	Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak	6
4	Teori	9
4.1	Projektifiering	9
4.1.1	Tidig forskning	9
4.1.2	Projektifiering – mer än bara fler projekt	10
4.1.3	Finansiering styr	11
4.2	Kritik mot projektifiering	12
4.2.1	Efter projektet	12
4.2.2	Minskning av byråkrati?	13
4.3	Projekt och aktörer	14
4.4	Regionalisering	15
4.5	Regionala idealtyper	16
4.6	Projektifiering och regionalisering i Öresundsregionen	18
5	Metod och material	20
5.1	Kartlägga aktörer	20
5.2	Kartlägga visioner	21
5.3	Sammankoppla vision och praktik	22
6	Aktörer och visioner	23
6.1	Universitet och Högskolor	24
6.1.1	Visioner	24
6.2	Københavns Kommune	25
6.2.1	Visioner	26
6.3	Malmö Stad	27
6.3.1	Visioner	27
6.4	Regionerna	28
6.4.1	Visioner	28
6.5	Mellanstora skånska städer	30

6.5.1	Visioner.....	30
6.6	Sjukhus.....	32
6.6.1	Visioner.....	32
6.7	Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen och Invest in Skåne.....	32
6.7.1	Visioner.....	33
6.8	Köpenhamns kranskommuner	34
6.8.1	Visioner.....	34
6.9	Trafikverket och Vejdirektoratet.....	35
6.9.1	Visioner.....	35
6.10	Andra aktörer	35
6.11	Samarbetsorganisationer	36
6.11.1	Europeiska Unionen.....	36
6.11.2	Greater Copenhagen Committee.....	36
6.11.3	Den svenska och danska staten.....	37
6.11.4	Gate 21.....	38
6.11.5	Kommunförbundet Skåne	38
6.12	Sammanfattning visioner	39
7	Det praktiska arbetet med visioner i Interreg-projekten.....	41
7.1	Universitet och högskolor.....	41
7.2	Københavns Kommune.....	43
7.3	Malmö Stad.....	43
7.4	Regionerna	44
7.5	Mellanstora skånska kommuner	45
7.6	Sjukhus.....	46
7.7	Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen och Invest in Skåne.....	46
7.8	Köpenhamns kranskommuner	47
7.9	Trafikverket och Vejdirektoratet.....	48
8	Analys.....	49
8.1	Visioner.....	49
8.2	Aktörer	51
9	Diskussion	55
10	Sammanfattning.....	58
11	Referenser.....	60
12	Styrdokument.....	65
13	Studerade projekt	71
13.1	Interreg IV.....	71

13.2	Interreg V	76
------	------------------	----

1 Introduktion

Den artonde oktober 1995 togs det historiska första spadtaget till Öresundsbron, den i särklass tydligaste symbolen för ett samarbete mellan Sverige och Danmark i allmänhet och Skåne och Själland i synnerhet. Bron är varken den längsta eller högsta i världen, men ändå en unik symbol för transnationellt samarbete. Öresundsbron är inte bara av symbolisk vikt, åren efter att den byggdes tredubblades allt resande, arbetspendlande och turism i regionen (Tendens Öresund, 2012, s. 90-91). Broförbindelsen är galjonsfiguren för samarbete över gränsen, men relationerna sträcker sig längre och vidare än betongfundamenten i sundet. År 1993 startades Öresundskomiteen, en samarbetsorganisation bestående av både danska och svenska kommuner och regioner. Denna kommitté utökades och bytte under 2016 namn till Greater Copenhagen and Skåne Committee (numera bara Greater Copenhagen Committee). Organisationen är basen för det svensk-danska regionala samarbetet.

Kommittén är inte den enda storspelaren i regionen. En av de största finansiärerna för regionala samarbeten i hela Europa är EU genom sina regionala utvecklingsfonder *Interreg*. Från Interreg kan regionala transnationella projekt söka stöd och finansiering för sin verksamhet. Den Europeiska Unionens metod, att ge finansiellt stöd till just tillfälliga projekt snarare än befintliga organisationer, är en del i en större global trend där allt mer verksamhet flyttas från permanenta institutioner till just temporära projekt. Denna trend kallas *projektifiering* och syftar till att kringgå byråkrati, främja innovation och öka effektivitet. I praktiken är projektifiering också ett sätt att arbeta med governance och styrning, då finansiärer har en möjlighet att påverka projekten i önskvärda riktningar, genom att i större grad godkänna projektansökningar som sammanfaller med finansiärens uppsatta kriterier och övergripande mål.

Öresundssamarbetet följer den globala trenden och består i allt större utsträckning av projekt. Då det ekonomiska stödet från EU är en viktig del av finansieringen för dessa projekt är det av stor vikt att förstå på vilket sätt projektifieringen, och unionens roll i processen, påverkar integrationen av Öresundsområdet. Genom att granska projekten närmare avser jag att med min uppsats kasta ljus på denna aspekt av samarbetet över sundet. Samtidigt är det min förhoppning att jag ska kunna bidra till en förklaring av på vilket sätt en ökad projektifiering påverkar arbetet med transnationell regional integration i EU.

2 Syfte och frågeställning

Då projektifieringen ökar är det viktigt att kunna följa vad den leder till. Interreg-fondernas budget har ökat tiofald sedan början av nittiotalet (Europeiska Kommissionen, 2018a) och i detta ljus är det viktigt att se vilka konsekvenser projektifieringen får. I det senare teorikapitlet kommer en betydande del att vikas åt tidigare forskning på projektifiering, och denna visar att förflyttningen av verksamhet från permanenta till temporära organisationer inte är någon odiskutabel framgångshistoria. Vad som däremot framgår är att arbetsätt förändras, både i de nya temporära organisationerna, men också i de äldre, permanenta.

Genom denna uppsats vill jag kartlägga vilka aktörer som är de mest framträdande i Öresundsregionen i synnerhet, men förhoppningsvis ska jag kunna finna ledtrådar till mönster i projektifierad transnationell regional integration i allmänhet. Dels vill jag kartlägga vilka aktörer som får aktiva roller och är inblandade i de transnationella projekten, men också vilka aktörer som får genomslag för sina idéer och visioner kring integration. Genom att se vem som anpassar sig efter vem, både retoriskt och praktiskt, och genom att se vilka aktörer som är bäst lämpade för att arbeta i den projektifierade regionen syftar denna uppsats till att finna nycklar till att tydligare beskriva och förstå vad som kännetecknar en projektifierad transnationell integration. Det ligger också i studiens intresse att kartlägga om det finns en enhetlighet, alltså någon form av gemensam vision som styr arbetet, även om projekten bör vara mer fristående från varandra än om de legat under en gemensam permanent organisation.

Då studieobjektet i denna text är den svensk-danska Öresundsintegrationen och inte Interreg-programmen som helhet är det viktigt att vara uppmärksam på att generaliserbara slutsatser ska dras med försiktighet om de enbart bygger på denna studie. Förhoppningen är dock att jag med denna uppsats dels ska kunna bygga vidare på tidigare forskning, men också att jag ska kunna lägga grunden för vidare förståelse och teoretiseringar som sedan kan prövas i studier av andra transnationella regioner. Först därefter går det att dra mer generella slutsatser. Följaktligen blir frågorna denna studie ämnar svara på specifika för Öresund:

- Vilka aktörer och visioner styr i den projektifierade Öresundsintegrationen?
- Arbetas det i praktiken mot gemensamma visioner i Öresundsintegrationen?

Min hypotes är att en annan arbetsform än den traditionella, där permanenta organisationer dominerar, kommer göra att andra aktörer än just de traditionella spelar en tydligare roll. Vidare tror jag att projektifieringen, och framförallt upprepade samarbeten mellan aktörer, kan bidra till att deras visioner närmar sig varandra. Jag tror också att det finns en risk för att aktörer använder Interreg-

program för att finansiera projekt man hade ämnat genomföra ändå, utan att det egentliga målet är att öka integrationen över sundet. Om detta är fallet bör det bli svårt att finna en tydlig röd tråd från formulerade gemensamma visioner till det praktiska arbetet.

3 Bakgrund

I detta avsnitt kommer jag att beskriva de övergripande studieobjekt som är centrala för uppsatsen. Med en kort bakgrund om Öresundsregionen och hur det gränsöverskridande samarbetet i regionen kommer jag att förklara den kontext som aktörerna verkar i. Därefter följer en beskrivning av vad Interreg-programmet är och innebär, då det är genom detta program jag kommer att identifiera viktiga aktörer och sedermera finna de projekt som kommer att studeras mer ingående.

3.1 Öresundsregionen

Öresundsregionen, eller *Greater Copenhagen* består av Region Hovedstaden, Region Skåne samt Region Sjælland. Störst befolkningsmässigt är Region Hovedstaden, där hela regionens största stad Köpenhamn ingår, som har drygt 1,8 miljoner invånare (Öresundsdatan, 2017). Totalt har Öresundsregionen strax över fyra miljoner invånare (Öresundsdatan, 2017), vilket gör regionen till en av de större i Europa. Som jämförelse har Stor-Stockholm 2,3 miljoner invånare (SCB, 2017).

Geografiskt och även historiskt finns täta kontakter mellan Skåne och Sjælland. En gång i tiden var regionerna delar av samma land, och då det går att se över till den andra sidan är det naturligt att fundera kring samarbete över sundet. Då svenska och danska dessutom är två språk närbesläktade språk med en hög grad av ömsesidig förståelse har gränsregionen en fördel gentemot gränsregioner med en större språklig diversifiering. I en rapport från 1999 framtagen gemensamt av den svenska och danska regeringen inför brobygget beskrivs det att:

”Öresundsregionen finns redan, men ändå inte riktigt – ännu”
(Regeringen - Regeringskansliet, 1999, s. 10)

Öresundsregionen ses som en föregångare i EU-sammanhang, då regionen är ett bra exempel på vilka fördelar ett transnationellt samarbete kan skapa. En starkare integration anses kunna skapa fler fördelar och en starkare position, både nationellt och internationellt (Hellblom 2018, s. 23, 39).

3.1.1 Samarbeten över sundet

Magnus Jerneck (2007, s. 228-229) beskriver organisationen kring Öresundsregionen som en ”regional röra”. Styrningen av Öresundsregionen omnämns av andra forskare som ”våldigt luddig” och ”i praktiken en icke-ordning” (Metzger – Olesen, 2016, s. 4). Det finns många aktörer, gränsöverskridande organisationer i näringsliv, universitetsvärlden och offentlig regi. Den största och viktigaste politiska samarbetsorganisationen var under lång tid *Öresundskomiteen* (ÖK, stavningen är en kombination av svenska och danska) som bildades 1993. Medlemmar var såväl danska som svenska regioner, några kommuner vid Öresundskusten och två intresseorganisationer för danska kommuner (motsvarande exempelvis Kommunförbundet Skåne). Ordförandeskapet i Öresundskomiteen växlade årligen mellan den svenska och danska sidan, och medlemsavgifter betalades beroende på invånarantal i medlemsregionen. ÖK hade 36 folkvalda ledamöter som sågs två gånger per år, samt en styrelse bestående av 12 ledamöter som sammanträdde dubbelt så ofta (Öresundsinstitutet, 2015).

Öresundskomiteen fick kritik då den ansågs vara ineffektiv, byråkratisk och framförallt ha misslyckats i sitt arbete för en integrerad region (Hellblom, 2018, s. 1, 26). Öresundskomiteen gick i graven och ur askan föddes 2016 istället ett nytt gränsöverskridande samarbete, *Greater Copenhagen Committee* (GC, tidigare Greater Copenhagen & Skåne Committee). GC utgörs av Region Skåne, Region Sjælland, Region Hovedstaden samt 79 kommuner, 46 på den danska sidan och 33 på den svenska. Även om organisationens fulla namn inledningsvis inkluderade Skåne används oftast enbart namnet Greater Copenhagen. Avsaknaden av Skåne och det svenska är något som kritiserades högljutt vid bildandet av GC (Hellblom, 2018). Bland flera andra riktade det moderata oppositionsrådet i Malmö, Torbjörn Tenghammar, skarp kritik mot det nya samarbetet (Magnusson – Nilsson, 2016). Det är ett större fokus på Köpenhamn som metropol i den nya organisationen, och genom en stark sådan hoppas man på Trickle Down-effekter för hela regionen (Hellblom, 2018). GC menar att varumärket Greater Copenhagen ger just ett mervärde och kan stärka tillväxten i regionen (Region Skåne, 2018a).

Den svenska statsvetaren Magnus Jerneck förutspådde denna debatt i ett tidigt skede, och menar att det inte finns någon direkt rättvisa. Det finns en risk för dansk dominans och sydsvensk marginalisering i samarbetet, men enligt Jerneck blir det i sådana fall viktigt att poängtera att en lyckad integration inte är ett nollsummespel utan ett plussummespel. Även om vinsterna relativt sett kan vara olika stora för de olika sidorna av sundet är det fortfarande gynnsamt med integration om någon form av vinning görs på bägge sidor (2007, s. 231).

Greater Copenhagen Committee har en styrelse, en administrativ ledningsgrupp samt en samordningsgrupp och samtliga består av representanter från de tre regionerna, Skåne, Sjælland och Hovedstaden (Greater Copenhagen, 2018a). Under hösten 2018 står det även klart att Region Halland och de halländska kommunerna blir nya medlemmar i samarbetet, och att samarbetet därmed slopar Skåne i sitt namn (Region Halland, 2018). Med en större svensk medlemsbas är det möjligt att balansen mellan Danmark och Sverige förändras i organisationen, vilket framtiden får utvisa.

Öresundsinstitutet, ett danskt-svenskt kunskapscentrum som studerar utvecklingen i regionen, menar att integrationen i regionen genomgått en förändring sedan den globala finanskrisen som inleddes för tio år sedan. Från brons öppnande fram till krisen steg antalet pendlare årligen, och siffrorna i de integrationsindex som finns förbättrades även de från år till år. Efter krisen har pendlingen minskat och integrationen i stort likaså. Näringslivets integrationsindex sträcker sig mellan 0 och 100 och nådde en toppnotering på 68 under 2008. 2014 var man nere på samma siffra som 2005, 58. ÖK hade även de ett index, och detta utgår från brons öppnande 2000, där siffran fastställdes till 100. Detta index nådde sin topp 2008 med värdet 186, men var nere på 163 år 2014. Arbetsmarknadsintegrationen i den norra delen av regionen minskade mer än i söder. Även andra mönster har förändrats, från att det tidigare var fler som flyttade från Danmark till Skåne har flyttströmmen vänt. Rapporten visar även att antalet samarbetsprojekt över sundet minskat, men att det inte nödvändigtvis betyder en minskning av själva samarbetet, då formen för samarbete har förändrats under årens lopp (Öresundsinstitutet, 2016a).

Intresset för ”den andra sidan” förefaller också ha minskat under de senaste åren. Skåningarna är i mindre grad öppna för att arbeta i Danmark, skåningar upplever att de förstår danska sämre, är mindre intresserade av att ta del av danska nyheter, och en viss skepsis mot Greater Copenhagen-samarbetet finns. Den folkliga förankringen för ett gränsöverskridande samarbete tenderar att minska (Falkheimer – Gustafsson, 2017).

3.1.2 Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak

Nästan en tredjedel av EU: s budget används till sammanhållningspolitiken, EU: s investeringspolitik som enligt unionen själv syftar till att skapa arbetstillfällen, konkurrenskraft mellan företag, ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling samtidigt som den höjer medborgarnas livskvalitet (Europeiska Kommissionen, 2014). Sammanhållningen ska skapas via tre huvudfonder; sammanhållningsfonden, som syftar till att lyfta de medlemsstater som har ett lägre BNP än genomsnittet, Europeiska socialfonden (ESF), samt Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), den fond som ska stärka ekonomisk och social sammanhållning i olika regioner (Europeiska Kommissionen, 2014). Fonden ska lyfta svagare regioner, men har också en del med ett för Öresundsintegrationen intressant syfte.

Den Europeiska unionen har i sin komplexa struktur ett särskilt program för att fördjupa samarbete över nationsgränser. *European Territorial Cooperation* (ETC) heter programmet officiellt, men är mer känt som *Interreg*. Programmet ligger under ERUF. Vi är nu inne i programmet Interreg V, den femte upplagan av programmet som sträcker sig mellan 2014-2020. Varje version av Interreg har särskilda mål, och är indelat i flera mindre regionala program. Det program som berör Öresundsintegrationen är *Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak* (*Interreg ÖKS*), och har för perioden 2014-2020 en budget på 127,6 miljoner euro från EU, samt ytterligare 15,8 miljoner euro som skjuts till från Norge (Tillväxtverket 2018).

Sammanhållningspolitiken har under 2014-2020 elva tematiska mål att arbeta efter:

1. Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation.
2. Förbättra tillgången till, användandet av och kvaliteten på tillgänglig informations- och kommunikationsteknik.
3. Stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft.
4. Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi.
5. Främja anpassning till klimatförändringar, riskförebyggande och riskhantering.
6. Bevara och beskydda miljön och främja resurseffektivitet.
7. Främja hållbara transporter och förbättra nätinfrastrukturen.
8. Främja hållbar och högkvalitativ sysselsättning och stödja arbetskraftens rörlighet.
9. Främja social inkludering samt bekämpa fattigdom och diskriminering.
10. Investera i utbildning, vidareutbildning och livslångt lärande.
11. Öka effektiviteten i den offentliga förvaltningen.

(Europeiska Kommissionen, 2014)

ERUF ska stötta alla elva mål, men inom ramen för Interreg ÖKS har man valt ut fyra mål att fokusera extra på, innovation, en grön ekonomi, transport samt sysselsättning. Interreg ÖKS har sedan preciserat dessa mål än mer och valt ut prioriterade insatsområde. Man har även definierat indikatorer som ska avgöra huruvida målen uppnås eller ej. För programmet Interreg IV var tre prioriterade områden utvalda för de projekt som behandlade regionen:

Interreg IV Öresund:

1. Främja hållbar ekonomisk tillväxt
2. Binda samman regionen
3. Öka vardagsintegrationen

(Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2011, s. 42)

För den som söker projektpengar av Interreg ÖKS är det av yttersta vikt att man följer dessa mål samt indikatorer, då programmet har detta som ett tydligt krav för att bevilja projektansökningar (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018a). Det finns en styrkommitté och en övervakningskommitté för programmet, bestående av representanter från myndigheter, organisationer och regioner som beslutar huruvida projektet sedan beviljas eller ej (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018b, Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018c).

Interreg-programmen har vuxit sedan de introducerades 1990. För den första perioden var den totala budgeten motsvarande 1,1 miljarder Euro, och för Interreg V är nu den totala budgeten 10,1 miljarder Euro (Europeiska Kommissionen, 2018a). I den föreslagna, kommande flerårsbudgeten för 2021-2027 ligger Interregfondernas medel på 9,5 miljarder Euro, en knapp minskning från den föregående perioden, som delvis kan förklaras med Storbritanniens uttag ur unionen. För denna period föreslår unionen också att administrationen ska minska,

framförallt i delprogram med god historik, vilket i praktiken ska innebära att de föreslagna medlen kan användas mer effektivt (Europeiska Kommissionen, 2018b).

4 Teori

I teoriavsnittet kommer jag att redogöra för den tidigare forskning om projekt, projektifiering, aktörskap och regionalisering som kommer att ligga till grund för den avslutande analysen. De slutsatser som kommer att kunna dras utifrån denna studie görs med bakgrund i dessa teorier. I den senare delen av detta avsnitt kommer även en modell för gränsregionala idealtyper att presenteras, en modell som kommer bli viktig för att kategorisera aktörerna och deras visioner i kommande delar.

4.1 Projektifiering

Projektfiering är dels en benämning på den institutionella process som innebär att mer verksamhet förflyttas från permanenta organisationer till nya, temporära projektverksamheter, men beskriver också den förändring som organisationerna genomgår internt. I detta avsnitt kommer jag att presentera uppkomsten av teoretiseringen kring projektifiering, beskriva vad den innebär mer i detalj, och belysa en del av den kritiska forskning som gjorts på området.

4.1.1 Tidig forskning

En av de studier som det refereras flitigast till inom projektifieringsforskningen är Christophe Midlers "Projectification of the firm: The Renault Case" (1995) där Midler berättar om hur företaget Renault utvecklat ett nytt arbetssätt. Han beskriver hur organisationen ursprungligen var formad som flera parallella vertikala stuprör, där ingenjörerna satt på en avdelning, designers på en avdelning, produktion på en avdelning etc. utan att ha inblick i varandras arbete. Varje avdelning hade sin chef, som svarade till en VD och en styrelse. Det var bara personerna i den absoluta toppen som hade överblick över hela företaget. När branschen utvecklades och blev mer komplex övergick arbetet successivt till att knyta ihop stuprören. Temporära projektgrupper bildades, där medlemmar från de olika stuprören ingick, för att knyta samman arbetet och skapa en mer horisontell organisation där fler än bara de högsta hönsen hade överblick. På detta vis kunde de olika avdelningarna i högre grad dra nytta av varandras olika kompetenser, och dessa effektiva samarbeten skulle skapa en bättre slutprodukt och en växande och mer utvecklad organisation. Midler lyfte även vissa frågetecken kring den nya organisationen. I den gamla, traditionella och permanenta organisationen fanns en tydlighet för hur specialiserad kunskap kunde tas fram inom de specialiserade "stuprören". Den gamla organisationen erbjöd stabilitet och specialiserat

samarbete, medan den nya erbjöd innovation och en annan typ av samarbete. Midler efterfrågade forskning på hur de olika typerna av organisationer kunde kombineras, för att man inte skulle göra avkall på varken stabilitet, kunskap eller innovation, men fortfarande lyckas dra nytta av de olika arbetsformernas fördelar.

Projektfiering är inte något unikt för Renault, och ej heller något som enbart finns i den privata sfären. Även det offentliga har präglats av ett utökat arbete i nya temporära organisationer under de senaste decennierna. Det är inte bara antalet projekt som ökat, utan även projektfieringens logik har tagit stora kliv framåt. Tanken är att man via en ökad projektfiering ska öka flexibilitet, innovation och uppnå en typ av post-byråkratisk styrning (Fred, 2018, s. 32).

4.1.2 Projektfiering – mer än bara fler projekt

Projektfiering i sig innebär att en större del av arbetet lämnar permanenta institutioner och strukturer och istället överflyttas till temporära organisationer. Det ligger dock mer i begreppet än bara ett konstaterande av att antalet projekt ökar. Att projektformen blir vanligare påverkar även de permanenta organisationerna, bland annat då projektens ”språk” och arbetssätt influerar den övriga verksamheten. Många tjänstemän fortbildas i projektledning och då projekt blir naturliga inslag förändras verksamhetens struktur för att möjliggöra att anställda kan arbeta i projekt såväl som i den ordinarie verksamheten (Fred 2015, s. 59, 64, Büttner – Leopold, 2016, s. 64). Projektverksamhet har ofta ett fokus på direkta och snabbt mätbara resultat, på ett sätt som liknar New Public Management-tanken. Dessa processer, både de ökade antalen projekt men också den ökade interna organisatoriska processen, sker ofta parallellt, och det är svårt att belägga i vilken riktning kausaliteten rör sig, men det är tydligt att nya sätt att tänka kring offentlig förvaltning har vunnit mark de senaste decennierna (Jalocha, 2018, Fred, 2018, s. 32). En ökande internorganisatorisk projektfiering är inte unik för den offentliga verksamheten, utan den projektfierade organisationsstrukturen har vunnit mark även i den privata sfären. Det finns flertalet studier och projekt som visar just att projektbaserade strukturer blir ett mer och mer framträdande inslag i stora företag (Bredin – Söderlund 2005, s. 9-31). Det mer utbredda arbetet i projekt innebär också svårigheter för de projektanställda, då de blir just anställda i projekt, och inte på permanent basis. Detta tenderar också att innebära en större arbetsbelastning och osäkerhet för de anställda (Bredin – Söderlund, 2005, s. 134-136). Den polska forskaren Beata Jalocha diskuterar termen *projektariat* i ett försök att beskriva projektarbetarens ovissa anställningsformer (2018, s. 69-73). På en osäker arbetsmarknad där projektfieringen vinner mark, och där individansvaret för att göra sig anställningsbar ökar, är det inte svårt att föreställa sig att exempelvis tjänstemän i än högre utsträckning anammar projektens språk och logik, vilket även bör spilla över i den permanenta verksamheten i förlängningen.

Projektfieringen är också ett sätt att omformulera problem och förenkla politik och styrning. Genom projekt kan man lägga fokus på problemområden, antingen för att faktiskt belysa problem och försöka lösa dessa, eller för från ledningshåll kunna hävda att man agerat, även om problemet inte löses (Godenhjelm – Lundin - Sjöblom 2014, s. 327). Den uppenbara risken med projekt är att den temporära

arbetsformen kan vara bristfällig när det kommer till hantering av mer djupgående, strukturella problem (Jalocha – Prawelska-Skrzypek, 2017).

4.1.3 Finansiering styr

Då en betydande del av den offentliga verksamheten förflyttas från permanenta till temporära organisationer är det intressant att se vem eller vad som styr i den nya miljön. ”Follow the money” är en populär och tillämpningsbar devis i detta sammanhang. Finansiärer av en verksamhet har allt som oftast en viktig maktposition. Statlig verksamhet styrs till syvende och sist av statliga politiker, kommunal verksamhet av kommunala politiker och privata företag av ägare och styrelseledamöter. Genom att flytta ut verksamhet från de traditionella organisationerna till nya, temporära organisationer där ägandeskapet av projektet inte är lika tydligt som i en traditionell verksamhet, förändras också maktförhållanden och inflytande. När EU:s satsning på projekt har utökats kan således också unionen sätta upp riktlinjer för vilka typer av projekt som ska finansieras och på så sätt styra utvecklingen. Alla som söker projektpengar från EU måste i någon mån leva upp till EU:s krav och följa de mål som EU satt upp (Büttner – Leopold, 2016, s. 62-64). Även om ett projekt genomförs i Öresundsregionen så påverkas det av Bryssel om det till hälften finansieras av pengar från EU:s olika strukturfonder (Jalocha, 2018, s. 62-63). Att överhuvudtaget ha möjligheten att leva upp till EU:s krav är en förutsättning för att kunna ta del av denna finansiering. En projektansökan ska nog utarbetas innan den kan godkännas och projektet finansieras, vilket betyder att man inte kan vara säker på att ett arbete kan genomföras när processen inleds. Detta gör att mindre organisationer har svårare att få tid och/eller pengar att räcka till, och att inte allatyper av aktörer kan ta del av projektens finansiella kaka (Jalocha, 2018, s. 59). Detta är inte att se som ett motsatsförhållande till hur det sett ut i en värld utan projektifiering då alla parter inte kan räkna med finansiering för vilket arbete som helst där heller, men det är en tanke som är värd att ha i beaktande. För att motarbeta detta problem växer det fram en mer och mer utbredd stödverksamhet för att underlätta för exempelvis mindre kommuner. Samarbetsorganisationer har kontor som ska hjälpa och guida dessa aktörer i deras projektsökande, genom att exempelvis erbjuda expertkunskap om just EU-projekt (Fred, 2018, s. 88-89).

Att finansieringen styr påverkar projektens utformning. Ett existerande problem kan omformuleras för att passa finansiärens agenda. Genom att skapa en problemformulering som ligger i linje med vad en finansiär vill arbeta med kan projekt få ta del av finansiärens medel. Detta gör att identifierade problem inte alltid behandlas på det vis som de ursprungligen är tänkta att hanteras på, utan att man istället kan finna en väg man kan få finansiering för (Fred, 2015, s. 62-63). Aktiviteter som inte ursprungligen är projekt omformuleras (Godenhjelm – Lundin – Sjöblom, 2014, s. 326).

Det finns en stor mängd olika möjliga finansiärer på såväl lokal som statlig och överstatlig nivå, och exempelvis kommuner har många sätt att få sina projekt hel- eller delfinansierade, vilket ökar deras benägenhet att lägga arbete i just projekt snarare än i permanenta organisationer med budgetar som de själva måste bekosta.

Detta innebär utvecklingsmöjligheter för kommunerna, men också fallor, då de nya projekten i slutändan måste implementeras i ordinarie verksamhet för en permanent effekt, och då den ursprungliga planen för projektet kan förändras för att nå finansärens krav (Fred, 2018, s. 86-89).

4.2 Kritik mot projektifiering

Projektifieringen ökar, och argumenten för detta är att byråkratin kan kringgås och minskas, innovationen ökas och effektiviteten höjas (Godenhjelm – Löfgren – Sjöblom, 2013, Söderlund, 2012). Genom en hög grad av autonomi i projekt i projekt ska experimentella tankemönster och innovation stimuleras (Söderlund – Tell 2012, s. 100-101). På detta vis kan projekt förstås som effektiva punktinsatser. Det finns dock forskning som menar att dessa ursprungliga tankar i praktiken inte alltid överensstämmer med den empiriska verkligheten.

4.2.1 Efter projektet

Det tydligaste problemet med projektifiering är att det kan vara problematiskt att få effekt från projekten efter projekttidens slut. Då projekten ej är en naturlig del av den permanenta verksamheten kan det bli svårt att implementera projekt i just permanenta organisationer och institutioner när projekttiden är över. Istället för att projekten verkar som en effektiv punktinsats leder de istället ofta till nya projekt. Det finns kritik som menar att det är svårt för temporära organisationer att lösa permanenta problem, och att det ofta saknas långsiktiga och högt förankrade planer i tillfälliga projekt (Jensen – Trägårdh, 2012). Ju mer den innovativa aspekten av projektet gör att projektet skiljer sig från den permanenta verksamheten, desto högre blir risken att projektet blir svårt att implementera (Bakker, 2010, Fred 2018, s. 95-96). För att dra lärdom av tidigare projekt är utvärderingsarbetet viktigt, men det är inte ovanligt att utvärderingar inte används på det rationella sätt som de är avsedda för (Godenhjelm – Löfgren – Sjöblom, 2013, s. 7, Ellström, 2009). Är ägandeskapet och huvudmannaskapet i ett projekt otydligt kan denna risk öka, implementering försvåras och möjliga lärdomar missas.

I en studie av projekt i Malmö Stad visar Rebecka Forssell, Mats Fred och Patrik Hall att cirka hälften av de studerade projekten är fortsättningar av tidigare projekt. Studien visar också att cirka hälften av projekten leder vidare till nya liknande projekt. Nio av trettio studerade projekt implementerades ej i ordinarie verksamhet och ledde inte heller till nya projekt, och endast fem implementerades vid projektets slut delvis i den permanenta verksamheten. Det är dock inget projekt som implementeras till fullo (2013, s. 46-49). I tillväxtverkets/Oxford Researchs rapport om Interreg ÖKS IV syns samma mönster. I rapporten framgår att permanenta och institutionaliserade strukturer som är knutna till funktioner snarare än personer enbart uppvisas i ett fåtal projekt. Det finns dock förhoppningar och tecken på att det finns förutsättningar för att skapa mer permanenta samarbeten på sikt. Oxford Research (OR) identifierar fyra olika typer

av projektutfall; projekt som har begynnande formaliserat arbete, projekt som kommer att fortgå i nya projekt, projekt som skapat kunskapsunderlag för framtida samsyn samt projekt som inte resulterar i varaktiga och permanenta strukturer (Oxford Research, 2013, s. 34-35). OR finner mycket positiva inslag i projekten, men efterfrågar bland annat en tydligare plan för fortlevnad av projekten, samt en bättre och mer långsiktig uppföljning av projektens resultat (Oxford Research, 2013, s. 38-39).

Det behöver dock inte nödvändigtvis vara ett problem att projekt inte implementeras till fullo i den ordinarie verksamheten. Ett begrepp som lanserats för att förklara hur organisationer påverkas av projektifieringen är *porösa organisationer*. En organisation som framgångsrikt lyckas kombinera de fasta, stabila och strukturerade formerna en permanent verksamhet karaktäriseras av, med projektvärldens mer flytande, temporära och flexibla form, kan anta en porös karaktär där den på samma gång är stabil och flexibel (Fred, 2015). Ett projekt som till hälften finansieras av permanent verksamhet och till hälften av externa medel, på det vis som Interreg-projekten gör, kan i teorin vara en del av en porös organisation, där det temporära har täta band med det permanenta, och där stabilitet och flexibilitet kan förenas. Man bör alltså inte per automatik måla upp en dikotomi mellan det temporära och det permanenta. Kontrasterna kan vara svårförenliga, men i en projektifierad organisation som lyckas med kombinationen av flexibilitet och stabilitet kan en framgångsrik projektverksamhet vara en styrka.

Att projekt inte implementeras betyder inte heller att de per automatik dör ut. Ofta följer projekt i andra projekts fotspår, och startandet av nya följdprojekt möjliggör fortsatt finansiering och därmed fortsatt arbete. Projekten implementeras som ovan visat sällan i befintlig ordinarie verksamhet, eller i nya formaliserade organisationer. Istället är det inte ovanligt med så kallade *pärlbandsprojekt*, där projekt återuppstår i nya projekt och reinkarneras flera gånger om. Denna typ av organisation är därför inte helt temporär i sin form, utan snarare en form av projektinstitution (Forsell – Fred – Hall, 2013). I studier av projekt är det således viktigt att sätta projekten i sin organisatoriska och institutionella kontext då projekt, och organisationer som är inblandade i projekt kan se väldigt olika ut. Först när man har den kontextuella aspekten i åtanke kan man dra fullständiga slutsatser om projektens långvariga effekter.

4.2.2 Minskning av byråkrati?

Tidigare i texten har frasen ”post-byråkratisk styrning” använts för att beskriva projektifieringen. Genom att kringgå de byråkratiska och ofta tungrodda arbetssätten som finns i permanenta myndigheter, institutioner och organisationer argumenterar projektens förespråkare för att man kan minska byråkrati och administration och lägga en större vikt vid den faktiska verksamheten (Packendorff – Lindgren 2013). Att upprätta tillfälliga organisationer istället för att utnyttja de befintliga är dock något som också går att se som en form av administration eller byråkrati. Dessutom har projekten ofta en utbyggd byråkratisk procedur gällande rapporter, dokumentation och standardiseringar.

”Even though the project form often is perceived as more flexible than that of the bureaucracy, the practical outcome seldom represents a radical break with traditional, bureaucratic, management models. (...) Ironically then, the bureaucratic organization battles bureaucracy with more bureaucracy.”
(Fred, 2018, s. 181-182)

Den post-byråkratiska styrningen innebär alltså inte per automatik att byråkratin helt försvinner, utan den kan återuppstå i nya former. Administrationen förflyttas och ser annorlunda ut, och istället för att post-byråkratiseringen skulle vara en av-byråkratisering kan man argumentera för att det sker en om-byråkratisering (Styhre, 2006), där byråkratiseringen helt enkelt sker i andra former än tidigare.

4.3 Projekt och aktörer

I tidigare kapitel beskrevs hur projekten spelar en central roll i EU: s styrning och implementering av reformer. Projektifiering och ett ökat antal projekt har beskrivits som något post-byråkratiskt, som främjar innovation, minskar administration och ökar effektiviteten. Då det som visat ovan finns tydlig skepsis mot detta från litteraturen, blir den naturliga följdfrågan vilken påverkan EU istället faktiskt uppnår genom att fortsätta att lägga fokus på projekt. I litteraturen finns en nyckel som denna uppsats ämnar utforska vidare. Projektifieringen förändrar relationen mellan aktörer, och den kan göra att andra aktörer får framträdande roller än vad som är fallet i den verksamhet som präglas av permanenta institutioner och organisationer (Kuura, 2012). Att aktörer samarbetar på nya vis, och att samverkansprojekt upprättas kan leda till problematik i samarbetet, när det inte är tydligt vem som ska och bör göra vad (Löfström, 2010). Ett av uppsatsens huvudmål är att skapa en bild av vem och vilka aktörer som blir framträdande i den projektifierade Öresundsintegrationen. I senare kapitel kommer jag att försöka kartlägga just vilka aktörer som får en aktivare roll i en mer projektbaserad verklighet, och vilka de olika aktörerna samarbetar med.

Framväxten av EU: s regionala projekt ger lokala och regionala aktörer en chans att ”kringgå” staten, och den traditionella styrningen. Istället för det traditionella systemet med stat, landsting och kommuner, där det mellanstatliga samarbetet främst sker på högsta nivå, tillkommer en möjlighet för lokala initiativ att samarbeta med den överstatliga organisationen direkt. En lokal organisation i Öresundsregionen kan få sitt arbete finansierat direkt från EU genom projektstödet, utan att nödvändigtvis blanda in någon central aktör i Stockholm. EU vill involvera lokala aktörer, då de med sin lokalkännedom förväntas bidra till effektivare strategier (Godenhjelm – Lundin – Sjöblom, 2014, s. 333, 335).

4.4 Regionalisering

Traditionellt sett är nationalstaten den naturliga utgångspunkten i politiskt och statsvetenskapligt tänkande. Under 1990-talet utvecklades den nyregionala tanken som bland annat födde EU: s vision om "Regionernas Europa" (Paasi, 2009, s. 122-123), där tillväxtregioner samt ekonomiskt och politiskt inflytelsesrika regioner tog större plats. Det rörde sig om regioner i ett enskilt land, eller som sträckte sig över landsgränser. Detta var ingen naturlig process, utan en ideologiskt driven sådan. Argumenten för att lägga större vikt vid regioner var tre, för det ena att tanken om nationalstaten som utgångspunkt var föråldrad, då det ansågs mer naturligt att se till var folk faktiskt bor och vilka möjligheter som finns än att enbart förhålla sig till nationsgränser. För det andra en tanke om regional konkurrens, som på ett närmast marknadsekonomiskt vis ska sporra utveckling, och för det tredje, att regionalisering möjliggör en annan typ av nätverksbyggande än tidigare (Ek, 2003).

Richard Ek (2003) menar vidare att regionaliseringen är en aktörsledd process, som består av lokala och regionala aktörer som arbetar för att styrka och knyta samman sin region. Då det finns en diskurs kring regionalisering, som under senare årtionden tagit fart, argumenterar Christian Fernandez för att regionaliseringen ytterst drivs av att aktörer tvingas ta ställning till denna diskurs kring regioner (Fernandez, 2000, s. 11-12). De lokala och regionala aktörernas aktiva roll rimmar väl med de tidigare beskrivna möjligheterna för lokala och regionala aktörer inom EU: s projektifiering. Vilken region aktörerna eftersträvar varierar, och det är inte heller alltid det finns samsyn hos alla aktörer inom den aktuella regionen.

Att använda regionalisering som *ett* begrepp och samlingsnamn gör att kausaliteten kan antas vara densamma i regionaliseringsprocesser generellt. Detta riskerar att göra att man negligerar skillnader i processen mellan olika regioner. Antagandet att regionalisering är en gemensam process i såväl Katalonien som Öresundsregionen är inte oproblematiskt, uppsättningen av pådrivande aktörer, ideologier och historiska kontexter kan variera (Fernandez, 2000). Regionaliseringen har många olika utseenden på olika platser, och kausaliteten kan se olika ut, bland annat finns en identitetsskapande regionalisering, där regioner vill separeras från varandra, eller som i Öresundsregionens fall, integrering av mer eller mindre separata regioner som knyts samman (Paasi, 2009).

4.5 Regionala idealtyper

Samhällsplanering härstammar i geografiska visioner som formar den fortsatta utvecklingen. Vad som faktiskt blir verklighet utkristalliseras efter en diskursiv kamp om vilka aktörer som ska vara centrala, och vilka visioner som de kan främhäva (Ek, 2003, s. 96 – 106). Således är det av vikt att försöka definiera vilka visioner som existerar, och vem som är de centrala aktörerna i ett regionsbyggande. Det finns olika typer av regioner och olika definitioner av vad en region är, och vad de ska innehålla för element för att klassas som en region. Det finns bland annat geografiska, administrativa, kulturella och arbetsmarknadspolitiska kriterier som i varierande grad används för att beskriva regioner (Paasi, 2009).

För att beskriva olika visioner kring vilken region olika aktörer vill bygga kommer jag att använda mig av regionala idealtyper, enligt en modell Patrik Hall, Kristian Sjøvik och Ylva Stubbergaard tagit fram i sina studier av Öresundsregionen (2005). De har skapat fyra idealtyper av visioner för transnationella regioner; den funktionella, den administrativa, den kulturella samt den politiska gränsregionen. Den *funktionella gränsregionen* syftar till att utveckla ekonomi, näringsliv och arbetsmarknad. En ekonomiskt blomstrande region kommer enligt denna vision att föda vidare integration per automatik. Administrationen och den juridiska regleringen bör enligt denna vision arbeta för att underlätta ekonomiska samarbeten. Invånarna i en sådan region är i första hand att anse som socioekonomiskt agerande individer, snarare än medborgare. I den *administrativa gränsregionen* arbetar lokala och regionala institutioner för att genomföra beslut tagna på central nivå, liksom subnationella regioner i nationalstater idag. I denna regiontyp är medborgarrollen tydligare, och invånarna ses som nyttjare av regionen snarare än konsumenter. Den *politiska gränsregionen* har en egen beslutsmyndighet och åtnjuter någon form av politisk autonomi, även om skalan på denna autonomi kan variera. Den fjärde och sista idealtypen, den *kulturella gränsregionen*, är en region som delar kulturell och historisk identitet. I den kulturella regionen är känslan av samhörighet viktig, och invånarna ska känna sig delaktiga och inkluderade. De olika idealtyperna kan överlappa varandra i viss mån (Hall – Sjøvik – Stubbergaard, 2005, s. 76-81). Anledningen till att jag väljer denna kategorisering är att den är tidigare använd i en studie av Öresundsregionen, och därmed bör vara väl anpassad för ändamålet.

Tabell 1:

Typ av gränsregion	Funktionell	Administrativ	Kulturell	Politisk
Vision	Ökad ekonomisk tillväxt och integration	Minimera samarbetshinder	Kulturell gemenskap Upplevelse av tillhörighet i regionen	Politisk autonomi i viss utsträckning, beslutsmakt
Organisering	Nätverk Partnerskap Möjliggörande reglering	Verkställande Vertikal Territoriellt avgränsad	Avgränsat socialt och temporalt rum Skilt från ”de andra”	Formella politiska institutioner Vertikal maktfördelning Eventuellt territoriellt begränsad
Medborgarroll	Socioekonomiskt agerande Konsument	Mottagare av beslut och information Utnyttjare av regionen	Kulturellt ”inkluderad” Samhörighet och historisk solidaritet	Politiskt medborgarskap Politiska rättigheter och skyldigheter

(Hall – Sjövik – Stubbergaard, 2005, s. 79)

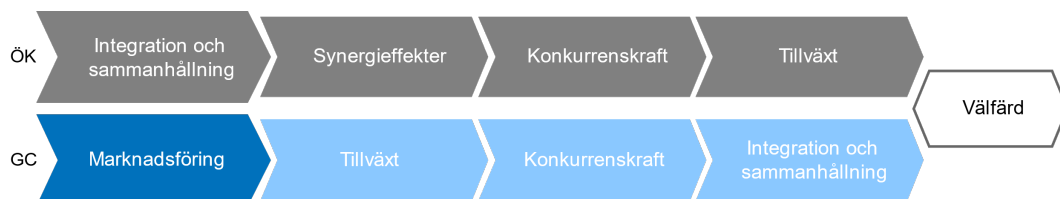
Vidare så kommer jag även i viss mån att ta i beaktande den skillnad som finns i vilken typ av vision en aktör arbetar med. Här är två typer av visioner centrala, processvisioner och produktvisioner. I en produktvision är visionen baserad på hur den färdiga produkten ska se ut, medan en processvision istället lägger vikt vid hur processen mot att nå slutmålet ska se ut (Newkirk – Shipley, 1999, s. 576-579).

4.6 Projektifiering och regionalisering i Öresundsregionen

I Öresundsregionen finns en uppsjö av viktiga aktörer. Kommuner, regioner och liknande är av naturen viktiga spelare, men med den gemensamma transnationella regionaliserande tanken i grunden finns även gränsöverskridande aktörer. Samtliga aktörer påverkar integrationen i Öresundsregionen i en eller annan riktning, antingen genom att arbeta aktivt för eller emot en integrerad region, eller genom att nedprioritera detta arbete till förmån för annat. Den centrala organisationen är *Greater Copenhagen (GC)*, som springer ur sin föregångare *Öresundskomiteen (ÖK)*. Från den Europeiska Unionen är den här studiens huvudsakliga studieobjekt *Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak*, en viktig aktör, som också bidrar med finansiering till den transnationella integrationen. Vidare finns kommunala samarbetsorganisationer, privata aktörer, universitet och flertalet andra aktörer.

En av de större förändringarna i övergången från ÖK till GC skedde i den förflyttning man kan se i den processvision för regionen som organisationerna arbetar efter.

Figur 1:

(Hellblom, 2018, s. 48)

I sin studie av Öresundsregionen visar Niklas Hellblom (2018) hur slutmålet för såväl GC som ÖK är en välmående och välutvecklad region som förser medborgarna med välfärd, men där det trots allt finns stora skillnader. GC: s vision representerar en syn där integration kommer naturligt av en utbredd tillväxt, och ÖK tror att man via en lyckad integration av regionen kan uppnå den utbredda tillväxt som i slutändan ger välfärd.

I de inledande raderna av denna uppsats påtalades vikten av Öresundsbron som galjonsfigur och symbol för Öresundssamarbetet. Regionaliseringsprocessen i regionen var rent fysiskt tydligast vid bronns byggande, och runt invigningen av bron. Den invigdes med pompa och ståt, och fick förkroppsliga den regionala idén och utopin om en enad Öresundsregion (Berg, 2002, O'Dell, 2002). Bron var inte bara ett projekt i stål och betong, utan står som en fysisk vision om en sammanbunden gränsregion och en expansiv framtid (Berg – Löfgren, 2002). Regionaliseringsprocessen som ledde till brobygget, och den fortsatta integrationen efteråt är tydligt sammanknuten med den från EU initierade visionen om ett "Regionernas Europa" (Regeringen – Regeringskansliet, 1999, s. 10-11).

Projekt och projektifiering är viktiga inslag i Öresundsregionen, vilket inte minst tydliggörs av att det regionala analysinstitutet Öresundsinstitutet årligen kartlägger avslutade projekt i regionen (Öresundsinstitutet 2016b, 2017, 2018). Även i en liknande studie som den här, genomförd för drygt tio år sedan lyftes EU och Interreg-programmens vikt fram (Stubbergaard, 2007, s. 252-254).

5 Metod och material

Min studie av projekt, aktörer och visioner kommer att göras stegvis. Först avser jag att identifiera de regionala aktörer som har framstående roller i Interreg-projektet, för att därefter närmare studera vilka visioner de har för gränsregionen, enligt den tidigare presenterade modellen om regionala idealtyper. Slutligen kommer jag att närmare granska utvalda projekt inom Interreg-programmen för att se hur dessa visioner avspeglas i aktörernas praktiska arbete.

5.1 Kartlägga aktörer

Det första jag ämnar att göra är att kartlägga vilka aktörer som är centrala i de transnationella projekten i Interreg ÖKS. Genom att gå igenom samtliga beviljade projekt i programmen Interreg IV, som sträcker sig mellan åren 2007 och 2013, samt Interreg V, mellan åren 2014 och 2020, kommer jag att se vilka aktörer som är aktivast. Det finns två roller en aktör kan ha i dessa program, antingen som ledande partner, den part som bär ägandeskapet över projektet, eller som vanlig projektpartner. Jag kommer att kartlägga hur många projekt de olika aktörerna är inblandade i, och även notera hur många de dessutom leder. Den potentiella nackdelen med att använda de beviljade projekten i Interreg som källa är att transnationell integration kan ske utanför Interregs paraply, och därmed falla utanför denna undersökning. Det är också problematiskt att enbart studera de beviljade projekten då det, som nämnt i tidigare avsnitt, kan vara svårt för mindre organisationer att ta fram projektansökningar som når hela vägen fram till färdiga projekt. Att studera beviljade projekt är alltså inte detsamma som att studera integrationsambitioner, då det finns en uppenbar risk att mindre organisationers ambitioner ej ger utfall i faktiska projekt.

De kartlagda aktörerna kommer att i möjlig mån grupperas med liknande aktörer. Exempelvis kan två kranskommuner till Köpenhamn, med liknande storlek och förutsättningar, komma att hamna i samma grupp, då deras mål och visioner torde vara tätt sammanhängande. Risken med detta är att nyansskillnader kan bli svårare att uppfatta, men jag har valt att göra på detta vis då jag tror att vinsten med ett mer överskådligt och lättanalyserat underlag bör väga tyngre än de eventuella risker detta förfarande medför. I de fall då det finns betydande skillnader mellan aktörer i samma grupp ämnar jag att poängtera detta, och ta extra hänsyn till dessa skillnader i min avslutande analys.

5.2 Kartlägga visioner

I den efterföljande delen av arbetet kommer visioner att kartläggas. Med grund i de idealtyper som presenterades i teoriavsnittet, visioner om en *funktionell, administrativ, politisk* och *kulturell gränsregion* kommer jag att kategorisera vilken typ av vision de olika aktörerna har. Jag kommer även att inkludera paraply- och samarbetsorganisationers (GC, KFSK, etc) samt överstatliga organisationers visioner då dessa kan tänkas influera, eller influeras av, sina medlemmar. Genom detta arbete hoppas jag identifiera huruvida de visioner om Öresundsregionen som finns är gemensamma, eller om det finns skillnader hos de olika aktörerna. Genom att inkludera såväl de faktiska aktörerna i projekten som de större samarbetsorganisationerna hoppas jag kunna spåra huruvida dessa visioner är i samklang eller ej.

Visionerna kommer att eftersökas främst i olika styrdokument som presenteras av aktörerna. I de fall mål- visions- eller plandokument ej finns att finna, eller om de inte är heltäckande, kommer kompletterande information att eftersökas på de olika organisationernas hemsidor. Utöver att studera de faktiska visionerna kommer jag också att identifiera i vilken mån de är framträdande i aktörernas kommunikation, för att se om Öresundsintegrationen förefaller att vara något man vill prioritera att kommunicera, eller om det är en aspekt som har lägre prioritet för organisationen. På samma vis kommer jag även att i viss mån kartlägga om en aktörs medlemskap i en samarbets- eller paraplyorganisation är något som framhävs av organisationen. Med detta arbetssätt hoppas jag kunna utreda frågor som hur en kommuns medlemskap i exempelvis GC är något man lägger vikt vid, och som därmed kan tänkas ligga till grund för eventuella visioner kring Öresundssamarbetet.

Att enbart studera dokument och de uppgifter som publiceras på en organisations hemsida kan vara bristfälligt, då det riskerar att göra att jag inte lyckas omfatta hela organisationens regionala integrationsarbete med denna strategi. Det borde dock ligga i organisationens intresse att på ett enkelt sätt presentera organisationen och dess mål på ett trovärdigt vis, och således är min förhoppning att jag ska få en rättvis bild av organisationens samarbetsvisioner genom denna undersökning. Denna avgränsning väljs också med hänsyn till att det studerade materialet ska vara överskådligt och analyserbart, då komplettering med exempelvis intervjuer hade kunnat ge ett större djup, men på samma gång göra omfattningen av denna studie allt för stor.

5.3 Sammankoppla vision och praktik

I den avslutande delen av studien kommer jag att mer närgående studera förekomsten av visioner, och det faktiska arbetet mot visionerna, i projektansökningar och slutrapporter från projekt i Interreg IV och V. Genom att studera projektansökan avser jag att se huruvida de visioner om den transnationella integrationen som framställs i projektansökan överensstämmer med de utarbetade visionerna jag tidigare identifierat hos den aktuella aktören. I slutrapporterna kommer jag sedan att följa huruvida det faktiska projektet har arbetat utefter dessa visioner eller ej. Med detta arbete kommer jag att se om det finns en röd tråd mellan vision och det faktiska praktiska arbetet, eller om det skiljer sig mellan dessa.

Jag kommer att arbeta med en kombinerad form av strategiskt och slumpmässigt urval. I ett första led kommer jag att strategiskt välja ut de projekt där flertalet av de aktörer som identifierats som framstående deltar. Därefter kommer jag att slumpmässigt välja projekt ur detta urval, då en fullständig granskning av samtliga projekt överstiger denna studies omfattning. Det finns alltid en begränsning i de upptäckter man gör när man väljer att studera delar av ett program snarare än programmet i sin helhet, en svaghet i studien som jag är medveten om. Då ingen aktör kommer att studeras utifrån enbart ett projekt hoppas jag kunna minimera denna svaghet.

Den uppenbara risken med att studera ansökningar och slutrapporter är att dessa skrivs av projektpartnern själv, och således ej är objektiva. Det finns alltså ingen möjlighet att kontrollera hur väl de överensstämmer med det arbete som faktiskt utförts i projektet. Det finns en stor risk att aktörerna i projektet ”säger vad Interreg ÖKS vill höra” och att det finns skillnader mellan vad som framställs i dessa ansökningar och rapporter, och vad som i själva verket är fallet i såväl visionära ansatser som praktiskt arbete i de faktiska projekten. Dessa risker kommer att tas i beaktande. Att studera projekt med många inblandade aktörer är inte heller okomplicerat. Då ansökan och slutrapport skrivs gemensamt kan skillnader i åsikter, synsätt och tolkningar komma att slätas över, då de bakomliggande diskussioner som eventuellt har förts inte framkommer i de faktiska dokumenten. Detta problem hade gått att kringgå med kompletterande intervjuer, men det ligger utanför omfattningen av denna uppsats. Även detta fenomen är något som kommer att vägas in i uppsatsens avslutande delar.

6 Aktörer och visioner

I detta avsnitt kommer de deltagande aktörerna i Interreg IV och V att kartläggas, och deras visioner kommer att granskas med stöd från den tabell om regionala idealtyper som tidigare presenterades (Tabell 1). Inom Interreg ÖKS IV beviljades totalt 125 projekt, fördelade över tre olika delprogram uppdelade efter regionalt fokus (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018e). Det ena delprogrammet, *Kattegat/Skagerrak* faller utanför Öresundsintegrationen och kommer ej att tas med i resultatet, då fokus ligger på de projekt som är en del av delprogrammet *Öresund*. Det tredje delprogrammet rör projekt som omfattar hela regionen, det vill säga *Öresund-Kattegat-Skagerrak*.

En genomgång av Interreg IV visar att det finns en stor övervikt av lärosäten gällande ledarskap av projekten. I de 69 projekt som ligger under delprojektet Öresund har 27 projekt Universitet eller Högskolor som ledande projektpartners. Lunds Universitet bär den i särklass största andelen, men även andra läroverk finns med på listan. ÖK är endast ledande partner i ett projekt, så samarbets- och paraplyorganisationerna ÖK och GC verkar i första hand genom sina medlemmar, och inte i en roll där organisationen i sig är den ledande partnern. De flesta projekten finner sina partners i andra, liknande organisationer. I 7 av de 18 projekt som Lunds Universitet är ledande partner i är även Malmö Högskola partner, och i 17 av 18 projekt har projekten som leds av Lunds Universitet ett danskt universitet som partner, oftast Roskilde Universitet, men även Danmarks Tekniske Universitet, Københavns Universitet, Copenhagen Business School och Aalborg Universitet København är aktiva partners. På samma sätt har projektet drivet av Køge Kommune funnit sin svenska partner i Hässleholms Kommun, Helsingørs Kommune samarbetar med Helsingborg Stad, och Höörs kommun har tre Själländska kommuner som partners. Rigshospitalet i Köpenhamn arbetar med Skånes Universitetssjukhus, och där Region Skåne finns representerat finner man oftast Region Hovedstaden och/eller Region Sjælland på den danska sidan. Det är alltså ett tydligt mönster att aktörer i hög grad samarbetar med aktörer av samma typ på den andra sidan sundet (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018e).

I programmet Interreg V finns inte samma uppdelning i delprojekt som i Interreg IV. Därmed är även projekt som främst riktar sig mot Kattegat och Skagerrak inte åtskilda mot de med ett Öresundsfokus, eller de program som riktar sig till hela ÖKS-regionen. I de 44 nu beviljade projekten (2018-11-01) är dock mönstren desamma, och aktörer samarbetar med likartade aktörer (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d).

I detta avsnitt följer mer ingående information om de olika aktörerna i Interreg-programmen, vem de samarbetar med, samt en kartläggning av aktörernas gränsregionala visioner. Då aktörerna ofta samarbetar med liknande aktörer är de i möjlig mån grupperade tillsammans med just motsvarande aktörer. Denna del

kommer att avslutas med en översiktlig bild av de olika aktörerna samt deras visioner.

6.1 Universitet och Högskolor

Den i särklass största aktören i Interreg-programmen är universitet och högskolor. De samarbetar med alla typer av aktörer, men främst med varandra. De vanligast förekommande lärosätena i Interreg-projekt är *Lunds Universitet* och *Malmö Universitet* (tidigare Malmö Högskola) på den svenska sidan, samt *Roskilde Universitet*, *Copenhagen Business School*, *Danmarks Tekniske Universitet* och *Københavns Universitet* på den danska sidan. I de projekt i Interreg ÖKS som sträcker sig utanför Öresundsregionen finns även lärosäten från Västsverige, Jylland samt Norge representerade. Inom Öresundsregionen återfinns även mindre lärosäten i några projekt, men lejonparten står de sex kursiverade för (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2018d, 2018e), och således är det dessa universitet som kommer att studeras närmare i denna studie.

6.1.1 Visioner

Samtliga av de studerade aktörerna poängterar att de har en internationell prägel, och att de är måna om att samarbeta med andra vetenskapsinstitutioner, det är dock oftast tal om internationalisering i allmänhet, och mer sällan tal om en vision för ett integrerat Öresund i synnerhet. Internationaliseringen ska leda till en större spridning av kunskapen, och gestaltas via gemensamma internationella projekt, publikationer, partnerskap och liknande (Malmö Universitet, 2017, DTU 2013, Lunds Universitet, 2016). Universiteten trycker också på vikten av strategiska partnerskap och nätverk med såväl universitet som näringsliv och offentliga institutioner för att öka sina möjligheter till rekrytering och mobilitet (Roskilde Universitet, 2017, DTU, 2018) Copenhagen Business School argumenterar för att en ökad internationell närvaro och ett nära samarbete med internationella företag ökar innovationsstyrkan hos universitetet (CBS, 2016). Lärosätena har ofta stora internationella nätverk (Lunds Universitet, 2018), nätverk som man också eftersträvar att universitetens studenter ska skapa sig (Københavns Universitet, 2017 s. 14). En viktig anledning till internationaliseringen är enligt universiteten att man kan få en större kunskap, som man sedan ska kunna sprida till samhället (DTU, 2016).

Den koppling till Interreg ÖKS lärosätena gör är inte direkt, men det finns ett uttalat mål hos flera universitet att finna externa finansiärer till projektverksamheten. Genom att få externa finansiärer till sitt arbete hoppas universiteten kunna utveckla sina forskningsansatser, men också öka sina möjligheter för talang- och kompetensutveckling (Københavns Universitet, 2017, Roskilde Universitet, 2017, Malmö Universitet, 2017).

Det är svårt att finna explicita referenser till samarbetet och regionbyggandet i Öresundsregionen i styr- och måldokument från de studerade lärosätena. Flera av de studerade aktörerna nämner inte regionen alls i någon större utsträckning. Lunds Universitet talar tydligast om ett Öresundssamarbete och menar att:

”Samverkan och integration med universitet och andra partners i Öresundsregionen ska stärkas”
(Lunds Universitet, 2016)

Även Roskilde Universitet och Københavns Universitet talar om Greater Copenhagen-samarbete, men det är med ett något mer danskt fokus. De menar att en av universitetens kärnuppgifter är att bidra till samhället. De vill skapa en positiv och hållbar utveckling i Danmark genom att utnyttja potentiella partnerskap, och på så vis skapa kunskapsintensiva jobb i Danmark och metropolregionen Greater Copenhagen. Jobben ska bland annat bygga på uppfinningar och kunskap från universiteten (Københavns Universitet, 2017, Roskilde Universitet, 2015, 2018).

Partnerskap och nätverk är den organisationsform som lyfts av universiteten. I den tidigare presenterade modellen för regionala idealtyper är det just denna typ av organisering som är signifikativ för den *funktionella* gränsregionen. Den positiva inställningen till projekt, och det aktiva sökandet efter externa finansieringsmöjligheter gör också universiteten till väl lämpade aktörer i en projektifierad värld, och med den tydliga internationella prägel universiteten eftersträvar är program likt Interreg något som passar lärosätena. Ett välutvecklat Öresundssamarbete och en integrerad Öresundsregion är dock inget som går som en röd tråd genom Universitetens mål och visionsarbete, så att de söker finansiering från Interreg har snarare andra orsaker än visionen om ett välintegrerat Öresund.

6.2 Københavns Kommune

I sin särställning som den i särklass största kommunen i regionen låter jag Københavns kommune vara i en egen kategori. Kommunen har över 600000 invånare (Københavns Kommune, 2017), och är således den centrala punkten i hela Öresundsregionen och därmed även Öresundssamarbetet. Kommunen står som ledande projektpartner i tre projekt i Interreg IV, och ett i Interreg V, men återfinns som partner i över tjugo andra projekt i programmen (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2018d, 2018e). Efter att den gränsöverskridande samarbetsorganisationen bytte form från ÖK till GC bär dessutom hela samarbetet stadens namn. Københavns Kommune samarbetar med en rad olika typer av aktörer; andra kommuner, universitet, myndigheter, privata aktörer och andra samarbetsorganisationer.

6.2.1 Visioner

När kommunen presenterar sina visioner lyfter den särskilt att man vill vara en hållbar, grön stad. Tillväxtmålen är ambitiösa, men ska präglas av hållbar utveckling (Københavns Kommune, 2016). Staden vill även vara en del av en internationell region. Greater Copenhagen-samarbetet är centralt för Københavns Kommune, och man lyfter framförallt den integrerade arbetsmarknaden. Genom denna kan man få en ökad sysselsättning och en större marknad. Genom samarbeten med akademien ska man skapa en kunskapsorienterad arbetsmarknad (Københavns Kommune, 2018b).

Man har som konkret mål att styrka stadens internationella konkurrenskraft genom en vidare integrering över sundet. Kommunen menar att konkurrensen inte ska vara mellan Köpenhamn och andra lokala kommuner, utan mellan Greater Copenhagen och andra metropoler. Genom samarbete kan regionens olika delar specialisera sig och skapa en helhet som lyfter hela regionen.

”When a business settles in Lund or Lyngby, it strengthens the regions overall supply of jobs, talent and general attractiveness. (...) With Greater Copenhagen all municipalities won’t have to master everything, but rather develop their particular positions of strength”
(Københavns Kommune, 2014)

När GC ska sättas på kartan lyfter Københavns Kommune fram att det är en attraktiv region med 3,8 miljoner invånare, en marknad som sträcker sig över två länder, och att det finns nya forskningsinstitutioner i världsklass i Lund, ESS och MAX IV (Københavns Kommune, 2014). Det finns således en tydlig tanke om att regionen verkar som en enhet. Vidare vill man arbeta för att avlägsna integrationshinder. Bland kommunens konkreta mål finns bland annat ett där pendlandet över sundet ska öka med 3 % årligen. Kommunen vill också avskaffa gränshinder, så att pendling och transnationellt företagande ökar (Københavns Kommune, 2014). I budgeten för 2019 finns även ett uttalat initiativ där kommunen vill öka omvärldens kännedom om regionen för att dra till sig fler investerare och mer internationell arbetskraft (Københavns Kommune, 2018a).

När Københavns Kommune pratar om att minska samarbetshinder är detta något som klingar väl med den *administrativa* gränsregionen, men kärnan i kommunens vision är trots allt anse som att man strävar efter en *funktionell* region. Det är tillväxt och ekonomi som är det essentiella i Københavns Kommunes vision för Öresundsregionen. Den växande och funktionella regionen ska fungera som en garant för tillväxt och välfärd, men det finns inga tydliga ansatser till en ytterligare *kulturellt* integrerad region.

6.3 Malmö Stad

Malmö är den största staden på den svenska sidan av sundet med över 330000 invånare. Öresundsbron, den största symbolen för den transnationella regionen finns i staden, och Malmö har därmed en viktig position för integrationen i regionen. Malmö Stad är ledande projektpartner i tre projekt i Interreg IV och två i Interreg V. Dessutom är man partner i ytterligare drygt tjugo Interregprojekt (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d, 2018e). Således spelar Malmö Stad en betydande roll för samarbetet i Öresundsregionen. Likt Københavns Kommune har Malmö Stad en rad olika typer av samarbetspartners; kommuner, regioner, privata aktörer, samarbetsorganisationer, universitet etc.

6.3.1 Visioner

Malmö Stad har en lite bredare vision än sin motsvarighet i andra ändan av Öresundbron. Det är fortfarande arbetsmarknaden som är viktigast, men Malmö Stad verkar även vilja se ett tätare samarbete. Malmö lyfter sin och Köpenhamns gemensamma position som regionens tillväxtmotor och vill skapa ett sammanhängande storstadsområde genom en stark integration. De vill även stärka Öresundsregionens attraktivitet och konkurrenskraft (Malmö Stad, 2018b). Bland annat ska detta göras genom en förbättring av regionens infrastruktur (Malmö Stad, 2016). Malmö Stad trycker betydligt mer än sin granne på en vision om en *kulturell* gränsregion:

”Genom ett nära samarbete vill Malmö och Köpenhamn skapa en gemensam Öresundsregionen med visionen att invånarna i de två städerna känner sig som medborgare i ett (sic!) sammanhängande stadsregion”
(Malmö Stad, 2018c)

I en rapport om Fehmarn Bält-förbindelsens betydelse för Skåne trycker kommunstyrelsens ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh på att samarbetet förvisso är en förutsättning för arbetsmarknad och ekonomisk tillväxt, men att även andra mål och möjligheter finns. Utöver tillväxt vill Stjernfeldt Jammeh även se ett fördjupat bilateralt samarbete som präglas av ”kultur och möten” (Malmö Stad, 2018a).

Denna typ av uttalande, där vikten av att invånarna *känner sig* som medborgare i hela regionen, och där vikten av kultur och möten framhålls visar att Malmö Stad har en vision om en *kulturell* gränsregion. En känsla av samhörighet, tillhörighet och gemenskap är viktig för denna idealtyp, och det är tankar som Malmö Stad förefaller dela. Det är dock fortsatt ett stort fokus på en gemensam arbetsmarknad och att regionen kan bidra till tillväxt, vilket innebär att Malmö Stads vision för Öresund utöver det *kulturella* även i högsta grad är en *funktionell* gränsregion.

Precis som i Københavns Kommunes vision trycker Malmö Stad på att regionens olika delar kan komplettera varandra med olika styrkeområden som stärker regionens tillväxt och konkurrenskraft (Københavns Kommune – Malmö Stad, 2013). Förbättrad infrastruktur och undanröjande av gränshinder är medlen som gör denna utveckling möjlig, enligt kommunen, en utveckling man hoppas få hjälp med från såväl den svenska som den danska regeringen (Malmö Stad, 2016, 2017).

6.4 Regionerna

Den politiska organisationen i Öresundsregionen består inte enbart av kommuner, utan även av regioner, närmare bestämt Region Skåne, Region Sjælland samt Region Hovedstaden. Regionerna är ledande projektpartners i sex projekt i Interreg IV och fem i Interreg V, med Region Skåne som ledare för de flesta projekten. Dessutom medverkar en eller flera regioner i drygt tjugo andra projekt i programmen (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d, 2018e). Då projekten är många omfattas de flesta olika typer av aktörer. Regionerna samarbetar med varandra, men även med kommuner, privata aktörer, myndigheter, universitet, etc.

6.4.1 Visioner

Det finns ingen enad strategi och vision i de tre regionerna, utan skillnader sinsemellan finns om vilken typ av region man förespråkar. Region Sjælland visar på sin hemsida upp att man är medlem i GC-samarbetet, men i Regionens egen strategi för 2018-2021 pratar regionen förvisso om ett samarbete med Köpenhamn, men Skåne och Sverige inkluderas ej i regionens huvudsakliga tankar (Region Sjælland, 2017). I sin tillväxt- och utvecklingsstrategi lyfter regionen däremot möjligheterna att skapa tillväxt tillsammans med sina grannregioner. Exempelvis så talar man om hur innovation och utveckling i Region Hovedstaden, unika forskningsmiljöer i Region Skåne och den kompetens som finns i produktionsområdet i Region Sjælland tillsammans kan bidra till en utveckling av näringslivet och en ökad tillväxt (Region Sjælland, 2014). Ett av målen regionen har satt upp är även att privata verksamheter ska delta i olika typer av interregionala projekt för att skapa utveckling och tillväxt i regionen (Region Sjælland, 2014). Region Sjælland lyfter ofta vikten av den kommande fasta förbindelsen över Fehmarn Bält som en möjlighet för regionen, och lika ofta som man blickar över sundet ser man mot Tyskland för att lyfta utvecklingspotentialen i regionen. I ett avsnitt i Region Själlands strategi placerar man sig *mellan* GC och Hamburg, vilket tyder på en viss distans till metropolen GC:

”Med Region Sjællands placering mellem store metropoler i Greater Copenhagen og Hamborg vil den kommende forbindelse over Femern Bælt gøre Region Sjælland central i udviklingen af en stærk Femern-korridor. Derfor er etablering af et stærkt Femern-samarbejde afgørende.”
(Region Sjælland, 2017)

Region Sjælland öppnar också upp för möjligheten att lyfta regionens utveckling med hjälp av Interreg-medel (Region Sjælland, 2017, s. 14). Region Sjællands vision är i högsta grad en *funktionell* gränsregion, som syftar till att öka tillväxt och skapa en gemensam arbetsmarknad i Öresundsregionen (Region Sjælland 2018). Om Region Sjælland är lite mer passivt gentemot GC-samarbetet är det betydligt högre upp på agendan i Region Hovedstaden. Redan i de första meningarna i sin tillväxt- och utvecklingsstrategi pratar om GC-samarbetet och inkluderar hela Öresundsregionens nästan fyra miljoner invånare. Region Hovedstaden menar att det först är möjligt för dem att utnyttja sin fulla potential om man utvecklar hela Greater Copenhagen-samarbetet (Region Hovedstaden, 2015).

Vidare beskriver Region Hovedstaden i dokumentet GC som en sammanhängande funktionell metropolregion, och just den *funktionella* gränsregionen är även enligt den tidigare definitionen den gällande för Region Hovedstaden. Arbetsmarknad och tillväxtsfrågor är centrala i regionens visioner (Region Hovedstaden, 2015). Även ESS och MAX IV i Lund lyfts som viktiga möjligheter för Region Hovedstaden, då dessa kan bidra till tillväxt. Här framkommer även tankar om att man genom samarbete kan minska gränshinder, vilket bär drag av en *administrativ* gränsregion. Region Hovedstaden uttrycker i sin vision även en önskan om att samarbeta med universiteten samt Region Skåne i Interreg-projekt (Region Hovedstaden, 2015, s. 27).

Region Skånes vision påminner om Region Hovedstaden, men den går snäppet längre. Fokus ligger fortfarande på tillväxt och en gemensam arbetsmarknad, så även Region Skånes vision är i högsta grad en *funktionell* gränsregion, men det finns även inslag av en *kulturell* gränsregion i visionerna. I den regionala utvecklingsstrategin Skåne 2030 introduceras en ”attraktivitetstrappa”, där vad som är grundläggande för en attraktiv region diskuteras.

”Det finns en rad faktorer som kan sägas bygga attraktivitet och som kan få vardagslivet att fungera smidigare. Dessa faktorer kan samlas i fyra punkter; fungerande samhälle, smidig vardag, professionella utvecklingsmöjligheter samt upplevelse och karaktär, och kan gestaltas som en attraktivitetstrappa, där det första steget är det viktigaste och mest fundamentala kravet. Stegen i trappan bygger på ett synsätt som tar utgångspunkt i individen och de faktorer som har betydelse för valet att flytta till en viss plats, till exempel Öresundsregionen/Skåne. Perspektivet innebär även att attraktiviteten kan påverkas och förändras över tiden, om det sker medvetet.”
(Region Skåne, 2018b)

Att på detta vis exemplifiera med Öresundsregionen parallellt med Skåne samtidigt som man pratar om en vardag, upplevelser och regionens karaktär visar att visionen går längre än enbart till Öresundsregionen som en funktionell

gränsregion. I sina strategier talar Region Skåne mycket om Öresundssamarbetet, och när man talar om regionala samarbeten i sin regionala utvecklingsstrategi öppnar man återigen upp för ett samarbete som är bredare än en gemensam arbetsmarknad (Region Skåne, 2018b). Region Skåne lyfter även medfinansieringsmöjligheterna från Interreg-fonder i sin internationella policy (Region Skåne 2012, 2015).

Region Skåne poängterar att man ”ser inte kommun- läns- eller nationsgränser som något problematiskt, utan samarbetar gärna” (Region Skåne, 2018b), och sammanfattningsvis har regionen den bredaste och mest långtgående visionen för Öresundssamarbete med en *funktionell* gränsregion som i stor utsträckning även är *kulturell*, men även bär *administrativa* drag, exempelvis ser man Greater Copenhagen-samarbetet som ett sätt att minimera gränshinder i Öresundsregionen (Region Skåne, 2017, s. 35). Även Region Hovedstaden har en tydlig Öresundsvision, med ett tydligare fokus på en *funktionell* gränsregion, men också med *administrativa* inslag. Även Region Sjællands vision för Öresundsregionen är en *funktionell* gränsregion.

6.5 Mellanstora skånska städer

Helsingborg och Lund är de två näst största städerna i Skåne, och de har strategiskt viktiga positioner i Öresund. I Lund har nyligen två stora forskningsanläggningar, ESS och MAX IV byggts, och staden är säte för Lunds Universitet, som tidigare beskrivits som ett viktigt kunskapscentrum i Öresundsregionen. Helsingborg har sedan länge ett samarbete med Helsingør på andra sidan sundet, och från Helsingborg rullar båttrafiken mellan Sverige och Danmark ut. Helsingborgs Stad är ledande projektpartner i ett projekt i Interreg V, men det är främst som vanlig partner kommunerna återfinns i Interregprojekten, Helsingborgs Stad är partner i 17 projekt i de bägge Interreg-programmen, och Lunds Kommun är partner i 14 projekt (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2018d, 2018e). Kommunerna återfinns ofta i lite större projekt med många projektpartners, där de är naturliga inslag. Lunds kommun finns även som partner till flera projekt där Universitet är inblandade.

6.5.1 Visioner

Lunds Kommun är mitt i ett pågående arbete med att ta fram Vision 2030, som ännu ej finns på plats. Det som trots allt framgår är att Lund roll som Universitetsstad är viktig för staden. På sin hemsida lyfter man EU-samarbetets möjligheter för att skapa en transnationell integration (Lunds Kommun, 2018). ESS och MAX IV har blivit verklighet med finansiering från unionen, och skapat förutsättningar som gör Lund internationellt attraktivt (Lunds Kommun, 2017a) När kommunen talar om regionalt arbete är det Öresundsregionen man åsyftar,

och inte Skåne, vilket visar vilken syn man har på Öresundssamarbetet. Kommunen beskriver att man arbetar för ett bredare samarbete än enbart det ekonomiska perspektiv vissa andra aktörer tidigare eftersträvat. Ekonomisk tillväxt är återigen centralt, men även miljömässigt, socialt samt kulturellt samarbete diskuteras (Lunds Kommun, 2017b).

Således får Lunds vision för Öresundsregionen ses som främst en *funktionell* gränsregion, men då även socialt och kulturellt samarbete lyfts har även visionen om en *kulturell* gränsregion en central position för Lunds kommun.

Helsingborgs Stad har en tydlig lokal prägel på sin vision för Öresundssamarbetet (Helsingborgs Stad, 2014, s. 12). Tillsammans med Helsingør beskriver man sig som det ”norra navet” i Öresundsregionen (Helsingborgs Stad, 2015, s. 6), och man har till och med tagit fram en gemensam vision och strategi med Helsingør Kommune just för att utveckla sin roll (Helsingborgs Stad – Helsingør Kommune, 2016). Helsingborg har även ett starkt samarbete med *Familjen Helsingborg* där stadens kranskommuner medverkar, och där GC lyfts som en viktig partner (Familjen Helsingborg, 2017). När Helsingborgs Stad talar om GC-samarbetet görs det ofta i ekonomiska termer, och GC ska underlätta för jobbskapande, en gemensam arbetsmarknad och ekonomisk tillväxt (Helsingborgs Stad, 2016) I samarbetet med Helsingør finns även en starkt kulturell prägel, exempelvis vill man att integrationen över sundet ska öka, och att invånarna ska ”bo och verka i en sammanhängande stad med en gemensam historia och identitet (Helsingborgs Stad – Helsingør Kommune, 2016).

Helsingborgs Stad har således en vision om en *funktionell* region, men i lika hög grad som detta, och i högre grad än vad som går att spåra i andra kommuners styrdokument, en vision om en *kulturell* gränsregion, framförallt i samarbetet med Helsingør.

6.6 Sjukhus

En framstående aktör i Interreg-programmen är sjukhusen i Öresundsregionen, främst de största, Rigshospitalet i Danmark och Skånes Universitetssjukhus i Sverige. Det danska sjukhuset är ledande projektpartner i två projekt, och den skånska motsvarigheten i ett. Dessutom återfinns sjukhusen i ytterligare sex projekt (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak). Sjukhusen är inte politiska organisationer och ligger under Region Skåne, respektive Region Hovedstaden.

6.6.1 Visioner

Då den politiska kopplingen saknas, och då sjukhusen inte har ett brett samhällsbyggande arbete på samma sätt som en kommun eller en region är det föga förvånande, och helt naturligt, att se att en tydlig vision för Öresundssamarbetet saknas. Rigshospitalet København talar om att man har ett mål där man vill vara ”Hela Danmarks Sjukhus”, och lyfter vikten av forskning, kunskap och att vara en del av en innovativ metropol (Rigshospitalet, 2016, 2018). Skånes Universitetssjukhus lyfter sitt mål om att EU-medel ska finansiera mer av den forskning som sjukhuset bedriver (SUS, 2018), men utöver detta saknas tydliga, och för denna studie relevanta, mål, strategier och visioner. Det är alltså ej möjligt att placera in denna typ av aktörers mål i den kategorisering av gränsregionala idealtyper som presenterats tidigare. Att sjukhusen, med sin delaktighet i nio Interreg-projekt, spelar en roll i Öresundsintegrationen är dock viktigt att notera.

6.7 Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen och Invest in Skåne

Copenhagen Capacity och Wonderful Copenhagen är två organisationer som marknadsför Köpenhamn i synnerhet, men även GC i allmänhet. Wonderful Copenhagen syftar till att främja turismen i den danska huvudstaden (Wonderful Copenhagen, 2018a), medan Copenhagen Capacity marknadsför GC för potentiella internationella investerare, verksamheter och talanger (Copenhagen Capacity, 2018a). Invest in Skåne är den Svenska motsvarigheten till Copenhagen Capacity. Wonderful Copenhagen har en svensk motsvarighet i Visit Skåne som inte är framstående i Interreg-programmen. Totalt är de tre aktörerna som studeras närmare här inblandade i runt tio projekt i Interreg-programmen, där Invest in Skåne är ledande projektpartner i ett av projekten, och Wonderful Copenhagen ledande i projektpartner i två projekt. De vanligaste projektpartners som dessa organisationer har är kommuner och lärosäten på bägge sidor sundet (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d, 2018e).

6.7.1 Visioner

Då alla tre organisationer har som övergripande mål att bidra till tillväxt är det föga förvånande en *funktionell* gränsregion som står på agendan. Invest in Skåne pratar tydligt om att man vill använda sig av begreppet Skåne ibland, och begreppet GC när det ger mervärde i de internationella sammanhang och marknader där Skåne inte väger lika tungt. Anledningen till detta är just att stärka tillväxten (Business Region Skåne, 2016, Business Region Skåne, 2017). Man talar om gränsöverskridande samarbete som en möjlighet i större arrangemang och projekt. Copenhagen Capacity talar på samma sätt när man diskuterar sina större satsningar:

”Alle satsninger gennemføres i tæt samarbejde med interne og eksterne partnere fra universiteter, virksomheder, klyngeorganisationer og byer til Invest in Denmark og Invest in Skåne”
(Copenhagen Capacity, 2017a)

Man talar om att det är prioriterat att få med skånska verksamheter inom vissa områden (Copenhagen Capacity, 2017a), allt för att nå sitt huvudsakliga mål med regional tillväxt och jobbskapande (Copenhagen Capacity 2017b). I sin strategi för 2019-2020 är det dansk data och dansk statistik som används, och man pratar om att regionens och hela Danmarks ekonomiska välbefinnande är beroende av hur väl man lyckas skapa tillväxt och utveckling i GC. De mål som går att följa i Copenhagen Capacitys måldokument är exempelvis hur många danska kommuner som ska delta i GC-projekt. Även om strategin har ett något mer danskt fokus blir det tydligt att man ser vikten av att hela GC-regionen drar åt samma håll, inte minst då man använder sig av skånska landmärken, såsom Turning Torso, för att bilda sin strategi (Copenhagen Capacity, 2018b).

Wonderful Copenhagen har också främst en vision om en *funktionell* gränsregion där besöks- och turistnäringen ska skapa jobb, och där ett gott renommé ger även andra tillväxtmöjligheter för regionen. Det finns dock även en *kulturell* vision hos Wonderful Copenhagen, som inte är lika tydlig hos de andra organisationerna. Wonderful Copenhagen talar i sin strategi om att det är lokalbefolkningen och människorna som är viktigast för en plats attraktivitet, snarare än landmärken.

”The Little Mermaid offers no emotional or personal connection to the destination, the locals do”
(Wonderful Copenhagen, 2017).

Genom att sätta människan i fokus närmar sig organisationens visioner de tankar om tillhörighet, samhörighet och en gemensam historia som är nyckelpunkterna i en *kulturell* gränsregion. I ett avsnitt i Wonderful Copenhagens strategi 2020 står exempelvis att Köpenhamns attraktivitet bygger på en delad känsla av kultur och samhörighet (Wonderful Copenhagen, 2017). GC-samarbetet är högst närvarande i Wonderful Copenhagens strategier (Wonderful Copenhagen, 2018b).

6.8 Köpenhamns kranskommuner

Det är flera danska kranskommuner inblandade i olika projekt i Interreg-programmen. Jag har slumpmässigt valt ut tre av dessa, Ballerup, Køge och Albertslunds kommuner, där de två sistnämnda är ledande projektpartners i vars ett projekt. Köpenhamns kranskommuner är oftast medlemmar i två typer av projekt, antingen stora projekt med många aktörer, eller lite mindre projekt med skånska kommuner utanför de större städerna. Køge kommun har exempelvis ett projekt tillsammans med Häsleholms Kommun (Tugrapp), medan det projekt Albertslund leder har 24 projektpartners (Lighting Metropolis). De tre utvalda kommunerna är på intet sätt unika, det finns gott om kranskommuner till Köpenhamn som är involverade i ett eller flera projekt, Roskilde, Kalundborg, Frederiksund, Herlev, Glostrup, Hvidovre etc. Ballerup och Albertslunds kommuner är en del av Region Hovedstaden, medan Køge kommun ligger i Region Sjælland.

6.8.1 Visioner

Till skillnad från de mindre skånska orter som tidigare studerades, Lund och Helsingborg, så finns inga tydliga visioner om en transnationell gränsregion i de studerade kranskommunerna till Köpenhamn. I Ballerups Kommunes internationella strategi nämns inte varken Sverige, Skåne eller Öresundsregionen överhuvudtaget, utan fokus ligger på Kina, EU och vänorter i Tjeckien och Skottland (Ballerup Kommune, 2014). På sin hemsida nämner kommunen sitt medlemskap i GC under fliken business (Ballerup Kommune, 2018a), men det tas inte upp när kommunen listar sina internationella arbeten och samarbetspartners (Ballerup Kommune, 2018b). Albertslunds kommuner pratar förvisso om Greater Copenhagen på sin hemsida, men den transnationella gränsregionen har då helt fallit bort:

”Albertslund Kommune er en del af Greater Copenhagen-samarbejdet. Greater Copenhagen er et erhvervspolitisk partnerskab mellem kommuner og regioner i Østdanmark, hvor vi arbejder sammen om at fremme væksten i området.”
(Albertslunds Kommune, 2018)

Läser man hela texten framkommer att Skåne är med och att regionen har 3,8 miljoner invånare, men det är anmärkningsvärt att Skåne exkluderas inledningsvis. I kommunens visionsdokument är det relationen till Köpenhamn som stad som diskuteras, och inte relationen över sundet (Albertslunds Kommune, 2015).

Køge Kommune talar i sin kommunplan om GC som en samarbetsorganisation med fokus på internationell marknadsföring (Køge Kommune, 2018), men nämner inte GC-samarbetet mycket mer än så (Køge Kommune, . Det är en tydlig skillnad mellan kommunikationen rörande det gränsregionala samarbetet i Köpenhamns kranskommuner och de mindre skånska orterna. Då det inte är en

särskilt omfattande kommunikation från kommunerna om vad de har för visioner rörande Öresundssamarbetet är det svårt att placera in deras visioner i den kategorisering som tidigare visats.

6.9 Trafikverket och Vejdirektoratet

Då det gränsregionala samarbetet i Öresundsregionen tog ett rejält kliv i samband med byggandet av Öresundsbron, och då betydelsen av en ytterligare fast förbindelse över sundet diskuteras som en eventuell framtida milstolpe i integrationen mellan Skåne och Öst-Danmark spelar Sveriges och Danmarks två myndigheter för infrastruktur och transport en viktig roll. Myndigheterna är ledande projektpartners i vars ett projekt inom Interreg-programmen, och vanliga partners i sju andra projekt, även om ett par av dessa snarare har fokus på hela Öresund-Kattegat-Skagerrak, eller dess norra delar, snarare än enbart Öresundsregionen (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d, 2018e). Projektpartners till dessa myndigheter är deras motsvarigheter på andra sidan sundet, eller involverade kommuner.

6.9.1 Visioner

Precis som i fallet med de sjukhus som tidigare studerades är inte varken Trafikverket eller Vejdirektoratet någon politisk organisation, och även om de båda myndigheterna har strategiska mål- och visionsdokument saknar dessa relevans för Öresundsregionen (Trafikverket, 2018, Vejdirektoratet, 2018). Av naturliga skäl går inte dessa organisationer att placera in i den gränsregionala idealtypsmodell som denna uppsats använder, men de är icke desto mindre aktörer som skall tas i beaktande för integrationen i regionen.

6.10 Andra aktörer

De aktörerna som nu listats är alla de största och viktigaste aktörerna i projekten i den integration i Öresund som faller inom ramen för Interreg ÖKS IV och V. Det finns dock fler aktörer som inte nämnts. Det finns fler myndigheter som är inblandade i projekt, men också privata aktörer, lobbyorganisationer, mindre skånska kommuner, el- och värmebolag, NGOs, kulturverksamheter etc. Dessa aktörer ska inte glömmas bort, men de spelar mindre roller, och då denna text har en begränsad omfattning har jag gjort valet att inte studera dessa närmare, ett val jag är medveten om medför vissa begränsningar för den avslutande analysen.

6.11 Samarbetsorganisationer

6.11.1 Europeiska Unionen

Inom ramen för denna studie är EU en central aktör. EU är en överstatlig aktör och inte en samarbetsaktör på samma vis som de nästkommande i detta avsnitt. Då det är från EU som finansieringen för Interreg-programmen och således alla projekt som studeras är knutna till EU är det naturligt att anta att unionen har en påverkan på projektens innehåll, då de behöver förhålla sig till EU: s mål och visioner.

EU: s regionalpolitiska målsättningar

Vilka mål har EU med sina regionala satsningar, såsom Interreg? ETC har som övergripande mål att bygga en harmonisk ekonomi samt social och territoriell utveckling av unionen som helhet (Europeiska Kommissionen, 2018a). Detta kan man knyta till EU: s egna mål, att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och solidariteten mellan medlemsländerna. Tanken är att man genom att arbeta över nationsgränser knyter olika medlemsländers ekonomier samman, och skapar sociala band. Efter Lissabonfördraget är EU: s målsättning med sammanhållningspolitiken särskilt att minska skillnader mellan olika regioners utvecklingsnivåer, och att minska naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom låg befolkningstäthet, öregioner, bergsregioner eller som i Öresundsregionens fall, gränsregioner (EU, 2016, Avdelning XVIII). Således finns Interreg ÖKS i slutändan för att minska de problem som är specifika för gränsregioner, samt för att bygga en integrerad ekonomi med stark social sammanhållning och solidaritet. De mål som finns för Interreg i allmänhet och Interreg ÖKS i synnerhet preciseras i avsnitt 3.1.2 på sida 6-7, och pekar i samma riktning, där de har ett särskilt fokus på ekonomiska frågor. Den integrerade ekonomin är ett tecken på en vision om *funktionella* gränsregioner, medan tankarna om sociala band är *kulturella* visioner. Att minska gränshinder och gränsregioners geografiska nackdelar är dock en *administrativ* vision.

6.11.2 Greater Copenhagen Committee

Greater Copenhagen Committee är den mest omfattande samarbetsorganisationen i Öresundsregionen, då den omfattar samtliga kommuner och regioner. Parterna i detta samarbete har tillsammans tagit fram den gemensamma visionen, så den borde dels avspegla vad majoriteten anser är viktigast med det gränsregionala samarbetet, men också ge oss en ledtråd om maktförhållandena i regionen. Det vore naturligt att stora och inflytelserika aktörer kan sätta agendan och prägla visionen mer än mindre aktörer med mindre makt.

GC: s vision för 2020 är att regionen ska vara en internationell knutpunkt för investeringar, och att man skapat en betydande ekonomisk tillväxt och sysselsättning. De två fokusområdena samarbetet arbetar efter är internationalisering och en sammanhängande arbetsmarknad. Bägge dessa områden är tänkta att skapa tillväxt och sysselsättning (Greater Copenhagen,

2018b). I stadgarna står det tydligt att organisationens övergripande mål är just skapandet av tillväxt. Detta är sedan utvecklat i flera delmål, men alla har som syfte att just underlätta tillväxten (Greater Copenhagen, 2016). Det är alltså en *funktionell* gränsregion som är GC: s övergripande vision för Öresundsregionen. Det finns även vissa *administrativt* visionära tankar om att avskaffa gränshinder i GC men då är det just för att detta kan skapa en sammanhängande arbetsmarknad och tillväxt (Greater Copenhagen, 2017). Greater Copenhagen är en aktör som är viktig för projektifieringen i regionen, då projektarbete är ett uttalat arbets sätt (Greater Copenhagen, 2018c)

6.11.3 Den svenska och danska staten

Då varken Skåne, Själland eller den danska huvudstadsregionen är självständiga och autonoma regioner bör nationalstaterna ha ett visst inflytande på de tankar och visioner som präglar Öresundssamarbetet. Inför byggandet av bron togs en gemensam rapport fram av de båda staterna, där de målar upp sin vision av Öresundsregionen (Regeringen - Regeringskansliet, 1999).

Öresund – en region blir till

I rapporten från 1999 från de båda ländernas regeringar som diskuterade hur Öresundsregionen skulle utvecklas identifieras två huvudpunkter. För det ena måste man identifiera och i högsta möjliga grad eliminera de hinder som finns för rörlighet, integration och dynamisk utveckling. För det andra är det viktigt att söka nya möjligheter för integration och regional sammansmältning (Regeringen - Regeringskansliet, 1999, s. 16). Ansvaret för integrationen ska delas mellan regeringarna å ena sidan, och regionens aktörer, såväl offentliga som privata, organisationer och enskilda å andra sidan. Dessutom nämns EU: s interreg-program, vilket är tänkt att spela en aktivt medverkande och stödjande roll (Regeringen - Regeringskansliet, 1999, s. 18). I staternas vision är Öresundsregionen en tätt sammanbunden region, där inte bara arbetsmarknaden har vuxit ihop, utan även andra tjänster, såsom samhällsservice är gemensam. Dessutom ska regionen präglas av gemensamma kulturaktiviteter och täta mellanfolkliga förbindelser (Regeringen - Regeringskansliet, 1999, s. 10). Således är den vision som presenterades av staterna inför bron öppnande inte bara att ses som *funktionell*, den är i högsta grad *kulturell*, och med en integrerad samhällsservice och borttagna gränshinder finns även en *administrativ* vision i gränsregionen.

Det har gått nitton år sedan ovanstående vision skrevs, och även om ingen ny gemensam rapport tagits fram är det tydligt att den ovan inte längre är fullt gällande. Under de senare åren har gränskontroller funnits i regionen, och en stor oenighet visat sig. Lokala skånska politiker, med medlemmar ända upp i riksdagen startade ”Öresundsrevolutionen” för att motverka gränshindren, och när Europeiska läkemedelsmyndigheten skulle flytta från London till följd av Brexit, efterfrågade Skånska och Danska politiker den Svenska statens stöd för att myndigheten skulle flytta till Öresundsregionen utan att få gehör (Olofson, 2017). Relationen mellan staterna, och deras syn på Öresundsregionen idag skulle kunna vara föremål för en egen studie. Det går dock att konstatera att det skett en

förflyttning visionärt från den bild som fanns av regionen när den gemensamma rapporten skrevs.

6.11.4 Gate 21

Gate 21 är en samarbetsorganisation för 86 kommuner och företag som arbetar för en grön tillväxt (Gate 21, 2018a) Gate 21 är ett danskt samarbete, men Malmö Stad finns med som svensk representant, och flera av de företag som finns representerade finns på bägge sidor av Öresund. Gate 21: s vision är att göra Greater Copenhagen till världens ledande region för den gröna omställningen och den gröna tillväxten (Gate 21, 2018b, s. 4, Gate 21, 2016, s. 2). Att göra regionen till fossilfri men samtidigt öka tillväxten är att se som en vision om en *funktionell* gränsregion. Organisationen är dessutom byggd på nätverk och partnerskap, vilket även det är tecken på en *funktionell* gränsregion. Gate 21 leder bland annat två projekt i Interreg V (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d).

6.11.5 Kommunförbundet Skåne

Kommunförbundet Skåne (KFSK) är samarbetsorganisationen för alla 33 Skånska kommuner. Organisationen har kontor såväl i Skåne som i Bryssel, och arbetar dels som remissinstans för de Skånska kommunerna, dels hjälper man till med förhandlingar och dels företräder man Skåne och Skånska kommuner i sitt påverkansarbete. Genom EU-kontoret arbetar man för att kartlägga vad EU-samarbetet kan innebära för de Skånes kommuner (KFSK, 2018b). KFSK har en permanent plats i GC: s styrelse, och det är enligt KFSK främst deras uppgift att lyfta perspektiv från de skånska kommuner som saknar representation (KFSK, 2018a). I övrigt är det främst GC: s egna visioner som lyfts av KFSK, som således ej har en egen vision för samarbetet.

6.12 Sammanfattning visioner

Tabell 2:

	Funktionell	Administrativ	Kulturell	Övrigt
Universitet och högskolor	○			Internationalisering Extern finansiering
Københavns Kommune	●	○		
Malmö Stad	●		●	
Region Skåne	●	○	●	
Region Hovedstaden / Region Sjælland	●	○		
Mellanstora skånska städer	●		●	
Sjukhusen				Forskning Extern finansiering
Copenhagen Capacity / Invest in Skåne	●			
Wonderful Copenhagen	●		●	
Köpenhamns kranskommuner	○			
Trafikverket / Vejdirektoratet				
EU	●	○	○	
Greater Copenhagen Committee	●	○		
Svenska och Danska staten (1999)	●	○	●	

I tabell 2 ovan är de kartlagda aktörernas visioner presenterade. En helt ifylld cirkel syftar till att aktören har en vision om den typen av gränsregion, medan en tom cirkel symboliserar att aktören delvis har en sådan typ av vision, men inte lika tydligt eller framskjutet. Då varken lärosätena eller sjukhusen har en tydlig vision om gränsregionen i Öresund har istället deras ansatser preciserats i rutan ”Övrigt”. Då ingen av aktörerna uppvisar en vision om en *politisk* gränsregion har denna kolumn utelutits ur tabellen.

Det går tydligt att se hur visionen om den *funktionella* gränsregionen dominerar i regionen. Bland de aktörer som har en vision om hur gränsregionen skall se ut har nästan samtliga en tydlig *funktionell* vision. Den *kulturella* gränsregionen är tydligt närvarande på skånsk sida, då såväl Region Skåne som städerna i Skåne uppvisar denna vision, medan den på dansk sida inte är lika frekvent förekommande alls.

7 Det praktiska arbetet med visioner i Interreg-projekten

I detta avsnitt kommer projektansökningar och slutrapporter att studeras för att på så vis ge en bild av hur projektarbetet fortgår, och därmed hur visioner och målsättningar omsätts i praktik. Jag kommer att studera 22 projekt i Interreg IV-programmet, samt 20 projekt i Interreg V. Även om fler projekt i Interreg V har passerat slutdatum är slutrapporterna för dessa projekt ännu ej inskickade till de som administrerar programmet, och av de studerade projekten i programmet har det bara funnits en slutrapport att tillgå (Öresundsmetro – fas 3). Såväl ansökningar som slutrapporter följer en tydlig mall där vissa kriterier ingår. Dessa mallar följer i stora drag samma mönster i Interreg IV och Interreg V, men det finns en skillnad som är viktig för denna studie. Där projekt och framväxten av projekt enbart presenteras gemensamt i det tidigare programmet finns även en del i ansökningsmallen för Interreg V där varje enskild aktör beskriver vad de kan bidra med i projektet, och varför de är intresserade av att delta. Således är det enklare att spåra aktörernas individuella visioner och drivkrafter i de senare projekten.

7.1 Universitet och högskolor

I tidigare avsnitt lyftes den stora roll som regionens universitet och högskolor spelar i de gränsöverskridande projekten inom Interreg-programmen. Lärosätena är aktiva i en stor mängd projekt, och bilden som växer fram när projekten studeras är att aktörerna följer sin vision tämligen väl, nämligen att de inte har någon särskild vision för Öresundsregionen, utan att de är intresserade av kunskapsutbyte och samarbete i stort. Det är förvisso sant att universiteten är representerade i många projekt, men det är olika institutioner hos universiteten som är aktiva i olika projekt. Tydligt är dock att det är en klar övervikt för de hårdare vetenskaperna, exempelvis med flera projekt som syftar till att bekämpa klimathot och värna miljön (Energi Öresund, Cleantech TIPP, Smart Cities Accelerator, etc.). Hälsoforskning är också ett område med flertalet projekt (Breathe, Etablering af center for hjertestop i Øresundsregionen, Hjertesygdomme, ReproUnion etc.).

I sina utvecklingsvisioner talar lärosätena mycket om partnerskap och nätverkande, och det är något som avspeglas även i projekten. I flertalet projekt samarbetar olika lärosäten med varandra, och det lyfts fram att universiteten har olika spetskompetenser och att man genom samarbete kan nå en bredare kompetens. Det är också ofta en målsättning i projekten att partnerskap, nätverk

och andra former av kunskapsutbyte skall fortsätta även efter projekttidens slut (BrandIT fas 1, BrandIT fas 2, CareSam, Creating Competitive Jobs, Integrering mellem bæredygtige byggeprocesser, ESS & MAX IV, Øresundsregionen som kreativ metapol, etc.).

Universiteten är inblandade i många typer av projekt, och är det stora projekt med många aktörer (Energi Öresund, Grøn STRING Transportkorridor, ØMIC, ESS & MAX IV, Lighting Metropolis, etc.) är oftast minst ett universitet delaktigt, och förväntas komma med expertis och analytiska kunskaper som utvecklar projekten.

I många projektansökningar poängterar lärosätena sin vana vid att hantera projekt och arbeta i EU-projekt. På detta vis vill man göra det tydligt att man är en aktör som väl kommer att kunna förvalta de medel man efterfrågar. Ett exempel är hämtat från Lunds Universitets Molekylärmedicinska reproduktionsforskning i projektet *ReproUnion*:

”Lunds Universitet är en stor organisation och har lång erfarenhet av att driva Interregprojekt vilket behövs för att kunna hantera administrationen och säkerställa att målen i ansökan uppfylls i enlighet med de förordningar och krav som finns. Lunds Universitet har också väletablerade rutiner för att hantera EU projekt med många partners och med stor budget.”
(Lunds Universitet, ReproUnion)

En önskan från lärosätena tenderar också att vara att man genom samarbete och lyckade projekt ska lyckas locka fler forskare till regionen. Det är målsättningar i flera av de studerade projekten (Breathe, ESS & MAX IV, BrandIT fas 1, BrandIT fas 2, etc.).

I kategoriseringen av vilken gränsregional vision universitet och högskolor målar upp i sina styrdokument fann jag i tidigare avsnitt att det fanns få uttalade visioner specifika för Öresundsregionen. Det var dock tydligt att lärosätena eftersträvade internationella samarbeten, extern finansiering, och att de strävade efter att bilda nätverk och partnerskap. Denna vision anser jag stämmer väl med den bilden av lärosätena jag får från projektansökningar och rapporter. En *funktionell* gränsregion organiseras enligt den tidigare fastslagna definitionen av just denna typ av nätverk, så i den utsträckning man kan tala om gränsregionala visioner hos lärosätena är det just denna typ de eftersträvar.

7.2 Københavns Kommune

Som tidigare presenterats så är kärnan i Københavns Kommunes visioner för Öresundsregionen en *funktionell* gränsregion. I sina styrdokument talade kommunen om att man vill att regionen ska vara grön och ha en integrerad arbetsmarknad som föder god ekonomisk tillväxt. Greater Copenhagen ska sättas på kartan, och regionens internationella konkurrenskraft ska även den leda till ökad tillväxt. Detta är en vision som är enkel att följa även i det praktiska arbetet i projekten. I de ansökningar som Københavns Kommune varit delaktig i att sända in lyfts tankar om en internationellt attraktiv stad (Oresund Event Center, Lighting Metropolis, ESS & MAX IV) som minskar sina klimatutsläpp (Energi Öresund, Smart Cities Accelerator, CleanTech TIPP), där tillväxt antingen är det direkta målet, eller en potentiell synergieffekt för projektet. I flertalet projekt lyfts också vikten av en sammanhängande region med en gemensam arbetsmarknad fram (Öresundsmetro fas 3, Öresundsmetro fas 4, Et sammenhengende transportsystem i Greater Copenhagen, CareSam).

Københavns Kommune poängterar i flera ansökningar sin erfarenhet av att arbeta med både Interreg-projekt och andra stora projekt (Lighting Metropolis, RSMP Nordic, Öresundsmetro fas 4). Dessutom är Greater Copenhagen-samarbetet centralt i kommunens ansökningar. Det finns en tanke om att GC:s visioner ska omsättas i praktiken, exempelvis talas det om GC:s trafikcharter i såväl *Öresundsmetro*-projektet som i projektet om *Et sammenhengende transportsystem i Greater Copenhagen*.

Sammanfattningsvis finns en tydlig röd tråd från Københavns Kommunes styrdokument till de Interreg-projekt kommunen är aktiva i. Man lyfter gärna och ofta fram hela GC-samarbetet, och påvisar att man har en central roll i detta. Det finns en tydlig *funktionell* vision för gränsregionen, och tillväxt är det nyckelord som oftast används.

7.3 Malmö Stad

Malmö Stads vision för Öresundsregionen är som tidigare visat en *funktionell* gränsregion med stora inslag av en *kulturell* region. Den funktionella aspekten med en sammanhängande gränsregion med god tillväxt är något som tydligt framgår i de projekt Malmö Stad medverkar i. Den kulturella visionen är däremot svårare att lika tydligt finna. I projekten rörande Öresundsmetron är det exempelvis argumentet för en sammanhängande arbetsmarknad och tillväxt som är centrala, medan de möjligheter som en tätare persontrafik mellan Malmö och Köpenhamn kan erbjuda för en *kulturell* gränsregion inte lyfts i samma

utsträckning. Målgrupp för *Öresundsmetro fas 4* definieras av projektets aktörer som näringslivet, och i kommentaren till detta står:

”Öresundsmetron spelar en viktig roll för att understödja Greater Copenhagen tillväxtagenda: genom att främja mobilitet för företag och sysselsätta, att skapa kapacitet till gods på bana och höghastighetståg samt att främja tillgängligheten till och från Copenhagen Airport.”

Malmö Stad är i stor utsträckning med i samma projekt som Købehavns Kommune, och även fast man i styrdokument och liknande tenderar att ha en lite bredare bild av integrationen är det inget som blir märkvärt när visionerna omsätts i praktiken.

7.4 Regionerna

Förhållandet mellan regionerna liknar det förhållande som finns mellan regionernas största städer. Regionerna är ofta projektpartners med varandra, och det finns en utbredd vision om en *funktionell* gränsregion i hela GC-området, men på den skånska sidan finns även en mer långtgående *kulturell* vision som saknas i Danmark. Denna lite bredare vision går exempelvis att se i *Et sammenhængende transportsystem i Greater Copenhagen*, där alla tre regionerna talar om att man ser projektet som en naturlig förlängning av den trafikcharter som är framtagen av GC. Där Region Sjælland och Region Hovedstaden har fokus på den ekonomiska tillväxt man kan få genom en sammanhängande region nämner inte ens Region Skåne ordet tillväxt i sin förklaring till varför man vill delta, utan fokuserar istället på tillgänglighet, att underlätta för resenärer, att erbjuda framtidstro, livskvalitet och hälsa för sina medborgare. Tillväxt är dock fortfarande en viktig faktor för Region Skåne, och i andra liknande projekt lyfts även denna fråga (Fremtidens Intelligente Mobilitet). Tanken om att Region Skåne har en lite bredare gränsregionsvision än sina danska motsvarigheter bekräftas också av att regionen till exempel är beredd att fortsätta finansiera en bred statistikdatabas medan Region Hovedstaden och Region Sjælland drar sig ur (Örestat III).

I stort tenderar regionerna att ha en god samarbetsförmåga, något som ofta lyfts fram i slutrapporter där två eller fler av regionerna har varit delaktiga (ØMIC, ØEC, etc.). Regionerna är ofta med i större projekt, där de bidrar med kompetens, erfarenhet, resurser och stora nätverk.

7.5 Mellanstora skånska kommuner

För såväl Lunds Kommun som Helsingborgs Stad fann vi i det förra avsnittet en vision om en *funktionell* gränsregion, men där den *kulturella* gränsregionen var högst närvarande, framförallt i Helsingborgs fall, och framförallt i relationen till Helsingør. För Lunds Kommun var det även tydligt att rollen som Universitetsstad var något man gärna ville framhäva och nyttja. Lund är därför av naturliga skäl aktiva partners i projekt som relaterar till ESS & MAX IV, eller projekt med forskningsambitioner (ESS & MAX IV, Energi Öresund, Lighting Metropolis). Även i projekt som inte direkt syftar till den typen av innovationer är Lunds position som Universitetsstad närvarande. I projektet *Smart Cities Accelerator* talar man exempelvis om den stadsdel som ska växa fram runt ESS och MAX IV. Kommunens vision om en *kulturell* gränsregion är däremot inte lika närvarande i Interreg-projekten som kommunens akademikoppling.

Helsingborg beskriver sig i sina styrdokument som det norra navet i Öresundsintegrationen, och det är en bild som de återger även i sina projektansökningar (Jobb på tvärs, Fremtidens Intelligente Mobilitet i Greater Copenhagen). Helsingborgs Stad hade i den tidigare genomgången av visioner den starkaste *kulturella* visionen av en gränsregion av alla studerade aktörer, och detta, tillsammans med en frustration över Interreg-programmets administrativa börda för mindre projekt i mindre kommuner är något som tydligast framkommer i projektet *KlimaSundet* som Helsingborgs Stad deltog i tillsammans med sin grannkommun över sundet, Helsingør Kommune, samt Aalborgs Universitet i Köpenhamn. I projektet, där man vill skapa ett klimätätverk i mindre kommuner, hoppas man att den gränsöverskridande integrationen ska vara en naturlig följd av samarbetet, en förhoppning och förväntan som är starkare än i de flesta projekt jag studerat. Projektet lyckas delvis, men projektdeltagarna beklagar sig i slutrapporten över att den administrativa bördan varit oproportionerligt stor. Det är samma administration oavsett storlek på ett Interreg-projekt, så mindre projekt i mindre kommuner får alltså en proportionerligt större administration än större projekt. Även revisorskostnader blir en procentuellt sett väldigt stor budgetpost i sammanhanget.

Även om den är närvarande så är Helsingborgs vision om en *kulturell* gränsregion trots allt underordnad den *funktionella* visionen när deras arbete i Interreg-projekten ska sammanfattas. Lunds Kommuns *kulturella* vision är också större i styrdokument än i Interreg-projekt.

7.6 Sjukhus

Sjukhusen är oftast partners med andra sjukhus, och projekten kretsar av naturliga skäl kring utveckling av nya behandlingar, eller etablering av gemensamma center för en viss typ av sjukvård (ReproHigh, ReproUnion, Migrationskola för demensvården i Öresundsregionen, Etablering af center for hjertestop i Öresundsregionen). Projektet relaterar ofta till andra projekt både inom och utom Interreg. Som tidigare avsnitt visat har sjukhusen inga visioner för Öresundsregionen, och det som framkommer i projekten är snarare mål som ligger inom sjukvårdens vanliga uppdrag. Behandling ska bli bättre och effektivare för patienter, och forskningen ska föras framåt. I den mån visioner för hela regionen finns handlar det om att sätta Öresund på kartan som en forskningsregion och därmed attrahera fler forskare, för att föra forskningen vidare (ReproHigh, ReproUnion, Hjertesygdomme, forebyggelse og behandling rundt om Øresund).

7.7 Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen och Invest in Skåne

Copenhagen Capacity och Invest in Skåne är två väldigt lika organisationer, vilket också märks då de i stor utsträckning är aktiva i samma projekt (Lighting Metropolis, ESS & MAX IV, BrandIT fas 1, BrandIT fas 2, ØMIC). I *Lighting Metropolis* har organisationerna till och med samma text i sin beskrivning av sig själva, och är noga med att man önskar ett gemensamt samarbete, en önskan som även syns i Invest in Skånes text i *ESS & MAX IV*. I de projekt organisationerna deltar i är deras förmåga att appellera till internationella investerare central, och denna typ av tillväxtskapande rimmar väl med den vision om en *funktionell* gränsregion som lyfts fram i tidigare avsnitt.

Wonderful Copenhagen har även de en tydlig vision om en *funktionell* gränsregion och talar i sina projekt mycket om tillväxt, men de är även aktiva i projekt med en kulturell prägel. Såväl *Oresund Event Center* som *Kulturdriven Innovation* är projekt med kulturella aspekter där Wonderful Copenhagens vision om en *kulturell* gränsregion framkommer. I de projekt där man är ledande partner lyfts den erfarenhet och kompetens organisationen har av att leda Interreg-projekt fram. Sammanfattningsvis stämmer alla intresseorganisationerna Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen och Invest in Skånes praktiska arbete i Interreg-programmen väl överens med den vision de målar upp i sina styrdokument.

7.8 Köpenhamns kranskommuner

I det tidigare avsnittet där visioner kartlades konstaterades det att de tre studerade kranskommunerna till Köpenhamn, Ballerup Kommune, Køge Kommune och Albertslund Kommune antingen saknar helt, eller har väldigt vaga visioner om gränsregionen vid Öresund. Detta är en bild jag delar även efter att ha studerat vilken typ av projekt kommunerna är aktiva i, även om det finns vissa tendenser till ett gränsregionalt tänk.

Kommunerna är först och främst delaktiga i projekt som arbetar med frågor man redan är starkt engagerade i som kommun. Albertslund Kommune är ledande projektpartner i *Lighting Metropolis*, en roll man tar då kommunen redan huserar DOLL – Danish Outdoor Lighting Lab (Lighting Metropolis). På samma sätt är Køge Kommune redan igång med att skapa en ny stadsdel i den norra delen av kommunen, och projektet *Fremtidens Intelligente Mobilitet* passar därmed bra. Det som däremot pekar på att en gränsöverskridande tanke trots allt finns i kommunerna är de initiativ där Köpenhamns kranskommuner vill knyta kontakter med mindre kommuner i Skåne. Projektet *Øresundsregionen som kreativ metapol* är exempelvis ett initiativ där man önskar runda centrum/periferi-tanken och istället skapa Öresundsregionala samarbeten som inte är beroende av det centrala. Københavns Kommune är exempelvis inte medlemmar, men det är såväl Albertslund som Ballerup Kommune. Projektet har permanentats och fortlever idag i *Kulturmetropolen*, men där syns inte den Öresundsregionala koppling som fanns i Interreg-projektet då Kulturmetropolen enbart har danska kommuner som medlemmar (Kulturmetropolen, 2018).

Även Køge Kommune har ett liknande initiativ, där man valt att samarbeta med Hässleholms Kommun i Skåne i ett projekt där man vill locka turister som är intresserade av att se livet även utanför städerna. Genom ett pilotprojekt kallat *TUGRAPP – Turisme og Grænseoverskridende App* vill man locka turister till kommuner som står i skuggan av sina större grannar. I slutrapporten beskrivs projektet som lyckat, och arbetet med applikationen skall fortsätta. Appen finns dock inte kvar idag. Det framkommer också i rapporten att sjukdomar och liknande har försvårat projektet, aktörerna upplever att man är sårbara i små kommuner och organisationer mot denna typ av frånvaro. Aktörerna riktar även kritik mot Interreg-programmen i slutrapporten då de menar att då programmen blir större blir även projekten i allmänhet större och mer likriktade, vilket gör att mindre projekt och mindre aktörer har svårare att hävda sig.

Sammanfattningsvis är det praktiska arbetet i projekt inom Interreg-programmen något mer utbrett än de visioner som framkommer i styrdokument hos Köpenhamns kranskommuner. Man är oftast engagerad i projekt inom områden man redan är aktiv i, men det finns även engagemang som syftar till att sätta mindre kommuner på kartan.

7.9 Trafikverket och Vejdirektoratet

De projekt som Trafikverket och Vejdirektoratet är involverade i är av två olika karaktärer. Antingen handlar det om skapandet av gemensamma system, verktyg eller standarder (RSMP Nordic, VISØ), eller större infrastrukturprojekt som sträcker sig över bägge länderna (Grøn STRING Transportkorridor, Fast Forbindelse mellem Helsingør og Helsingborg). De två myndigheterna bidrar inte med någon politisk aspekt till projekten, utan vill ha stöd från Interreg för att göra mer grundläggande analyser och få ett bättre beslutsunderlag till sina uppdragsgivare. Precis som i föregående avsnitt upplever jag inte att det finns några visioner om en särskild typ av gränsregion hos aktörerna.

8 Analys

8.1 Visioner

Den absolut tydligaste och enklaste slutsatsen att dra från studien av aktörer och visioner, men framförallt studien av projektansökningar och slutrapporter är att det ekonomiska språket, och därmed i förlängningen visionen om den *funktionella* gränsregionen, är det som aktörerna i Öresundsregionen lägger absolut störst vikt vid. Begrepp som *tillväxt* och *en sammanhängande arbetsmarknad* är ytterst centrala och återfinns i majoriteten av projekten. Ibland är det ekonomiska perspektivet själva huvudfrågan för projektet, och då är det naturligt att arbetsmarknad och tillväxt ligger nära till hands. Ekonomisk tillväxt är dock även centralt i flera projekt med möjlighet att profilera sig i flera riktningar. Exempelvis syftar projektet *ReproHigh* till att knyta samman den kompetens som finns på bägge sidor av sundet gällande ofrivillig barnlöshet. Att bekämpa ofrivillig barnlöshet skulle kunna profileras som ett projekt i en *administrativ* region, där medborgaren som nyttjare av regionens tjänster kan få en bättre välfärd i en region där sjukvården fungerar i medborgarens tjänst. Man skulle också kunna argumentera för att projektet skapar en mer *kulturellt* inkluderande gränsregion, där det är lika naturligt för barnlösa par att söka hjälp i Köpenhamn som i Malmö. Projektet landar dock i att vara ett projekt för en *funktionell* gränsregion. Det överordnade målet för projektet är att skapa ekonomisk tillväxt. Ett patientvänligt system för barnlösa par är förvisso en del av projektet, men aktörerna menar att detta bland annat är ett led i att kunna initiera försäljning av sjukvårdstjänster till utländska patienter och öka tillväxten. I projektet *CareSam* som syftar till samarbete inom äldreården över sundet går det att argumentera på samma vis. Projektets huvudmål är att rusta studenter för en gränsöverskridande arbetsmarknad på området, medan en kvalitetshöjning i äldreården bara ses som ett delmål. Att lyfta det ekonomiska perspektivet och arbetsmarknaden och i förlängning den *funktionella* gränsregionen till huvudmål före brukarens perspektiv och den *administrativa* gränsregionen som istället blir ett delmål kan anses vara en nyansskillnad. Att det framträder i projekten tyder dock på en prioriteringsordning som ligger i linje med aktörernas visioner om gränsregionen. Det är också ett tecken på den förskjutning som skett även i transformationen från att det transnationella samarbetet organiserats i Öresundskomiteen till att det nu istället sker i Greater Copenhagen. Som tidigare presenterats var det övergripande målet för bägge organisationerna välfärd, men processen ser olika ut, där tillväxt föder integration i GC: s processvision, medan integration födde tillväxt i den tidigare organisationen.

Med enbart denna studie som bakgrund är det svårt att påvisa i vilken ordning kausaliteten går i denna förskjutning och flera möjligheter finns. De aktuella visioner som kartlagts för regionens aktörer är mer kompatibla med GC: s än med ÖK: s, men vilken roll projektifieringen och EU: s Interreg-program spelar går inte att fastslå. Klart är dock att även EU har en *funktionell* vision, och att det europeiska samarbetet värderar tillväxt och ekonomiska faktorer högt. Exempelvis går det att se på de elva tematiska mål för sammanhållningspolitiken som tecknades upp på sida 7 att de har en *funktionell* prägel, då såväl ekonomi, konkurrenskraft och sysselsättning faller under denna kategori.

Att den *funktionella* gränsregionen är den enda vision som präglar aktörerna är dock inte sant. Som fastslogs i tidigare avsnitt är även den i *kulturella* gränsregionen en vanlig vision i regionen, framförallt på den östra sidan av sundet. Hos Region Skåne är den betydligt tydligare än hos sina danska motsvarigheter, och såväl Malmö som Lund och framförallt Helsingborg har tydliga visioner om Öresundsregionen som en *kulturell* gränsregion. I Danmark har denna vision ett betydligt svagare fäste, och det märks i Interreg-projekten att den danska synen har ett övertag. Som uppvisat i tidigare avsnitt får varken Malmö, Lund, Helsingborg eller Region Skåne får fullt genomslag för denna kulturella vision. I tidigare avsnitt diskuterades den danska dominansen kontra den sydsvenska marginaliseringen. Att intresset för en mer *kulturellt* integrerad region är svagt från dansk sida, och inte heller präglar projekten i Interreg-programmen i en större utsträckning kan anses som vidare tecken på detta. Förskjutningen i processvision mellan ÖK och GC, och att det på vissa skånska håll finns ett missnöje med denna omorganisering pekar också på en sådan utveckling.

Att visionen om den *funktionella* gränsregionen dominerar är resultat i linje med tidigare studier på området. Ylva Stubbergaard (2007) konstaterade för drygt tio år sedan att ekonomiska aspekter var de mest framträdande också då. Sociala och kulturella projekt stöds om de förväntas gynna även den ekonomiska integrationen. Visionen om Öresund är ofta delad i teorin, men när dyra projekt ska bekostas märks dock större svårigheter med att få konkret stöd och enighet i förhandlingarna (Stubbergaard, 2007).

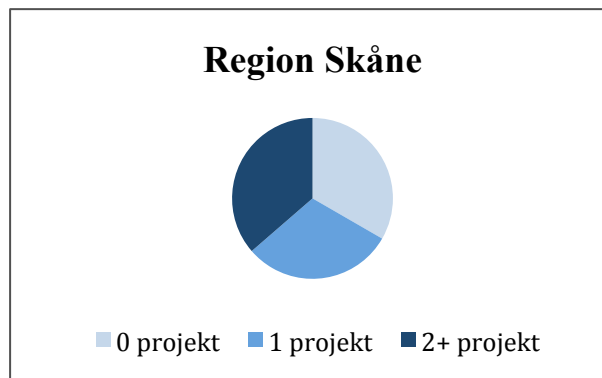

8.2 Aktörer

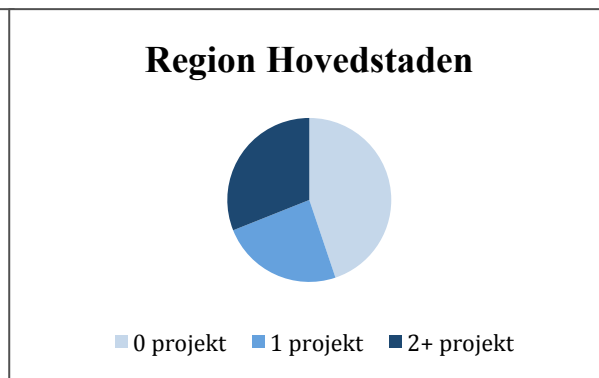
En kritik som framfördes i projekten från såväl Køge Kommune som Helsingborgs Stad var att det är svårt för mindre kommuner att arrangera projekt då den administrativa bördan är stor, och mindre kommuners mindre organisationer har svårare att leda projekt. I teoriavsnittet diskuterades invändningen mot att projektifiering skulle vara en post-byråkratisk styrningsmetod. Den kritik som riktades från Køge och Helsingborg går i linje med denna invändning. Byråkratin i Interreg-projekten verkar inte vara mindre än i permanenta organisationer även om den ser annorlunda ut. I teoriavsnittet flaggas det även för att mindre organisationer kan ha svårt att delta i den projektifierade ordningen, och även detta rimmar väl med den kritik som framkommit från de mindre kommunernas projekt. Det finns en potentiell öppning från unionen som kan komma att gagna de mindre aktörerna och kommunerna. Som poängterades på sidan 7 har EU i förslaget till sin nya flerårsbudget flaggat för att delprogram inom Interreg med god historik kan få en minskad administrativ börda. Om denna föreslagna förändring blir verklighet kan det vara en god idé att följa utvecklingen och se om mindre aktörer i större utsträckning blir en del av projekten i programmet. Att formen för samarbetet över sundet förändras pekar också Öresundsinstitutets analys, som tidigare diskuterades på s. 6 på, då de konstaterat att antalet gränsöverskridande projekt minskar, men att det inte betyder att samarbetet i stort minskar, då samarbetet förändras (Öresundsinstitutet, 2016a). Om denna förändring skulle innebära att projekten blir färre men större riskerar det också att försvåra mindre kommuners möjlighet att leda projekt.

När antalet deltagande kommuner i Interreg-projekten granskas närmare ser även detta ut att vara relevanta invändningar. Det finns totalt 79 kommuner i Region Hovedstaden, Region Sjælland och Region Skåne. 29 av dessa deltar inte i något Interreg IV eller Interreg V-projekt. Ytterligare 23 deltar enbart i ett projekt, och bara 27 kommuner deltar i två projekt eller fler (Figur 4). Som synliggörs i figurer 2-4 är fördelningen tämligen likartad i alla regionerna, även om det är en större andel av kommunerna i Region Hovedstaden som inte deltar i något projekt alls.

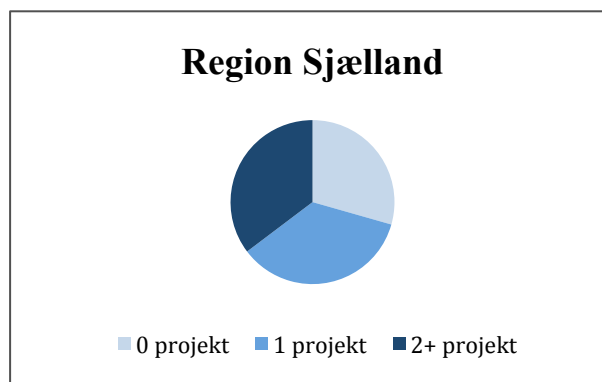
Figur 2:

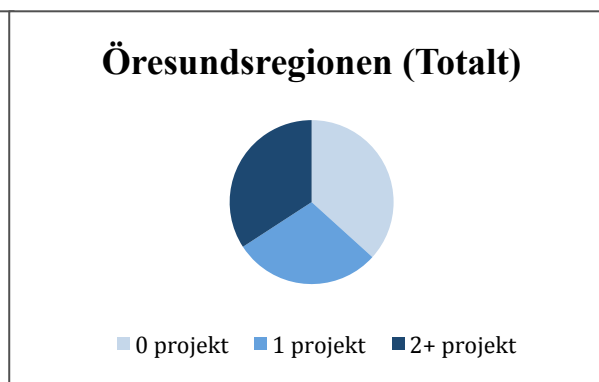
Figur 3:

Figur 4:

Figur 5:

(Källor: Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2018d, 2018e)

Huruvida detta fenomen är en förbättring eller försämring från en tidigare ordning som präglades av permanent verksamhet snarare än projektifiering och temporära organisationer är inte något denna studie ger ett svar på. Vad man dock kan fastslå är att den projektifierade Öresundsintegrationen inom Interreg-programmen inte är något som majoriteten av regionens kommuner är frekventa och aktiva deltagare i, och att en dryg tredjedel inte deltar alls. De större kommunerna deltar i många och stora projekt, men de mindre kommunerna står i stor utsträckning utanför. Kommunala samarbetsorganisationer såsom Kommunförbundet Skåne och Kommunernes Landsforening deltar i flera projekt, men långtifrån alla. De ska representera sina medlemmar, och förmedlar säkerligen vissa syn- och ståndpunkter, men det är inte ett rimligt antagande att anse att det väger upp för den bristande kommunala representation som trots allt finns i Interreg-programmen. Det kan visserligen inte uteslutas att gränsregionalt samarbete finns även i de kommuner som inte deltar i Interreg-program, om än i andra former, men det förändrar inte faktumet att Interreg-programmen inte når alla.

Att den projektifierade organisationsformen har en stor påverkan, och att aktörerna är väl medvetna om detta syns tydligt då flera av dem har inskrivet i sina styrdokument att de aktivt ska söka extern finansiering, och i flera fall lyfts EU-medel och Interregfonder fram specifikt. I många av de projekt jag studerat lyfter aktörerna tidigt och tydligt upp sin erfarenhet av stora projekt i allmänhet och Interreg-projekt i synnerhet redan i en tidig del av ansökan. Det finns även en specifik punkt i ansökan som behandlar samverkan och samöre med andra projekt, och min upplevelse är att detta premieras. Således har aktörer med en vana av projektarbete och i ännu större grad internationellt projektarbete en reell fördel när det kommer till att skapa, administrera och leda projekt. Att Universitetet har en så pass framstående roll i Interreg-programmets projekt tror jag är ett led i denna utveckling. Detta föder en moment 22-situation likt den en ung person möter när hen skall ut på arbetsmarknaden för första gången. För att bli anställd behövs arbetslivserfarenhet, och för att få arbetslivserfarenhet behövs en anställning. På samma sätt riskerar man att skapa en situation gällande projektledning där man bör ha lett projekt tidigare för att vara lämpad att leda nya projekt. Visserligen kan alltid aktörer som aktivt eftersträvar att bli en del av EU:s projektverksamhet arbeta för att anställa individer med denna erfarenhet. Jag vill trots allt lyfta ett varningens finger för att man riskerar att skapa något av en elitverksamhet där endast större aktörer kan delta. Skulle utvecklingen gå i en riktning där projekten växer i storlek riskerar man ytterligare att utesluta mindre aktörer.

Det har diskuterats i tidigare avsnitt i denna uppsats att det finns en idé i GC om att Köpenhamn som metropol är i centrum för regionens utveckling, och att spin-off eller Trickle down-effekter kommer att skapa tillväxt och välfärd i hela regionen som en följd av detta. Detta speglas även det i vilka aktörer som är aktiva i Interreg-projekten. I Skåne är det främst aktörer i de norra och östra delarna av landskapet som står utanför projekten. Dessa saknar den naturliga närheten till såväl Köpenhamn som Danmark i helhet. Jag tror inte att detta är specifikt för den projektifierade Öresundsintegrationen, utan snarare att det är en bild som hade sett ut på liknande sätt även med en annan organisationsform, men det är värt att notera. Även på den danska sidan av sundet ser det ut på liknande vis. Varken Halsnæs Kommune i norr, eller Lollands Kommune i söder deltar i Interreg-projekt. Precis som i Skåne är det vanligare med större kommuner än mindre i projekten.

I teoriavsnittet diskuteras porösa organisationer och hur flera projekt i rad med samma inblandade aktörer skapar en form av projektinstitution (s. 13). Bland de projekt jag studerat är detta ett relativt vanligt förekommande fenomen. Jag har tidigare nämnt projektet *ReproHigh*, som sedan får ett uppföljningsprojekt i *ReproUnion*. Dessa projekt har även en föregångare i *ReproSund*, och har gett upphov till det relaterade nätverket *ReproYoung*. På samma sätt är projekten *BrandIT fas 1* föregångare till *BrandIT fas 2*, som dock inte kommer leva vidare då det samarbetet krackelerade och tvingades till ett tidigt avslut. Vi kan även se att *Öresundsmetro fas 3* och *Öresundsmetro fas 4* är pärlbandsprojekt, och ett

stort antal av de studerade projekten talar om möjligheter till fortsatt projektsamarbete, eller att de har sitt upphov ur tidigare projekt. Även om det inte alltid är möjligt att spåra reella effekter av projekt bör denna typ av institutionalisering av projekt påverka gränsregionala relationer mellan aktörer som löpande samarbetar i liknande konstellationer. Bristen på implementering i ordinarie verksamhet, och reella planer för att säkerställa projektens fortlevnad ska dock inte glömmas bort. I teoriavsnittet påvisas bland annat OR: s studie av Interreg-ÖKS-programmet där långsiktiga planer och långsiktig uppföljning efterfrågas (s. 12-13).

9 Diskussion

Det är viktigt att kartlägga vilka aktörer och visioner som blir framstående i Öresundsintegrationen, framförallt ur ett demokratiperspektiv. Finns en systematik i vilka aktörer som deltar finns också en systematik i vem som formar integrationen, där vissa grupper får mer framträdande roller än andra. Den projektifierade organiseringen främjar stora aktörer med en vana av internationellt arbete, och arbeten i projektform. Universitetens framstående position är ett tecken på detta. Mindre aktörer, där jag framförallt fokuserat på kommuner, har förhållandevis små organisationer med mindre kapacitet och erfarenhet när det kommer till att administrera och leda projekt. Att utvecklingen leds från större orter med en mer geografiskt central position i regionen är varken onaturligt eller ologiskt, men det riskerar att skapa, eller förstärka redan existerande klyftor, sprickor och konfliktlinjer. Ur en demokratisk synvinkel är det heller inte optimalt att kommuninvånarna i dessa mindre, mer perifera kommuner står med mindre påverkansmöjligheter. Det går inte att påstå utifrån denna undersökning att projektifieringen är boven i dramat, ingenting av det jag studerat hävdar att en ökad andel temporära organisationer i större utsträckning exkluderar mindre aktörer. Vad man dock kan säga är att den inte ensam är lösningen på denna typ av problematik, och i den form projektifieringen tar sig uttryck i Öresundsregionen kommer det krävas andra och nya former av inkluderande arbete för att bryta detta mönster.

Integrationen i Öresundsregionen står enligt index presenterade i tidigare avsnitt tämligen still sedan den globala finanskrisens härjningar för runt tio år sedan. Projektifieringen har ökat i decennier. Dessa rörelser är inte varken ömsesidigt uteslutande eller korrelerade, och kausaliteten mellan dem är inget jag ämnar svara på. Huruvida en projektifierad integration är bättre eller sämre än något alternativ förtäljer inte denna text, men den ger en empirisk inblick i vilka maktförhållande som finns i en region som är synnerligen präglad av projektifieringstrenden. De danska *funktionella* visionerna rymmer väl med visioner från såväl GC som EU. I Skåne är man överens om att Öresund ska vara en *funktionell* gränsregion, men på flera håll finns även en *kulturell* vision. Vad som är hönan och ägget, och vem som eventuellt har förflyttat sina positioner för att denna *funktionella* vision ska bli så framträdande är inte helt klart. Klart är dock att en stor teoretisk samsyn finns, även det praktiska utfallet inte med samma tydlighet rör sig i den efterfrågade riktningen. Projektens långsiktiga effekter är inte alltid lätta att se, och integrationen i Öresundsregionen ökar inte. Projektifiering förefaller dock möjligtvis att vara ett sätt, möjligtvis ett av flera, att agera för att skapa en samsyn, eller för att användas i en region där samsyn råder. Det är dock inte ett optimalt och felfritt sätt att omsätta teoretisk samsyn i en

praktisk riktning, även om det inte går att säga om det överhuvudtaget finns ett optimalt vis att integrera gränsregioner.

Vad projektifieringen däremot helt klart har bidragit till är att blicken vänds mot EU, och att unionen har en stor makt att avgöra vilka aktörer och projekt som får finansiellt stöd för sitt arbete. Genom att sätta upp riktlinjer och kriterier för vad som krävs för att få ekonomiskt stöd hamnar regionens aktörer i en beroendeställning gentemot unionen. Finns den visionära samsynen redan på förhand är detta inget bekymmer, men i en region där visioner inte stämmer överens med finansiärens riskerar konflikter att uppstå. EU organiserar en stor del av sitt arbete i projekt och en stor andel av EU:s budget placeras just i projektfonder. Det är således en mycket medveten strategi för EU att implementera och sprida sina visioner och idéer via projekt (Fred - Mukhtar-Landgren, 2018).

I regionaliseringsavsnittet tidigare poängterades att det inte finns *en* regionaliseringsprocess då det inte enbart finns *en* typ av region. På samma sätt finns det inte heller *en* typ av regional integration. Det blir således svårt att enbart utifrån denna studie dra generella slutsatser om projektifiering och dess påverkan av regional transnationell integration. De slutsatser som dras i denna studie ska främst ses som Öresunds specifika. I de fall resultaten stämmer överens med tidigare forskning och litteratur kan de, om inte bekräfta dessa resultat, så i vart fall verka som ett sätt att vidare underbygga argumenten. Det finns, som tidigare visat, kritik mot att en projektifiering med utbyggda administrativa bördor kan göra det svårare att hävda sig för mindre aktörer. Denna studie pekar också på den typen av relation, och således bör man kunna anse att denna studie styrker det argumentet. För att vidare undersöka kausalitet och maktrelationer bör man dock jämföra resultaten i detta projekt med andra, liknande studier från andra regioner. Det går att komparera med regioner som liknar Öresundsregionen, men också med regioner som vid en första anblick ter sig olikartade. Då tror jag att det är möjligt att finna bredare mönster och/eller kontraster som kan göra bilden av hur projektifieringen påverkar regional integration tydligare. Man skulle också kunna genomföra en studie där man mäter förändringar och förskjutningar av aktiva aktörer och deras visioner i själva Öresundsregionen. Tidsperspektivet kan bli problematiskt i en sådan typ av studie, då exempelvis bygget av Öresundsbron med all sannolikhet påverkar studien, och överskuggar denna på ett sätt som gör resultat svårtolkade och svårtydda.

Region Halland, tillsammans med sina sex kommuner är nya medlemmar i GC-samarbetet sedan 1 januari 2019. Jag har inte närmare granskat regionen och dess kommuner, men deras syn på samarbetet kan vara av intresse, och maktbalansen i regionen kan förändras. Det återstår att se på vilket sätt detta kommer att påverka Öresundsintegrationen. Skulle regionen och dess medlemmar också ha visioner om en *funktionell* gränsregion är det föga troligt att det blir några större förändringar i samarbetet. Skulle däremot visioner om en *kulturell* gränsregion finnas även i Halland är det intressant att följa upp denna studie med att se huruvida det får GC-samarbetet att i större utsträckning inkludera denna visionstyp, eller om det istället sker en förskjutning där hallänningarnas visioner förändras. Det blir också intressant inför Interreg VI att se huruvida Halland kommer att i en större utsträckning inkluderas även i den typen av samarbete.

10 Sammanfattning

Denna uppsats tog sitt avstamp i de växande Interreg-programmen, genom vilka den Europeiska Unionen från sin ERUF-fond stöttar regionala projekt i utvalda transnationella regioner. Det är inte bara ett sätt för EU att stötta, utan även ett sätt att implementera sina idéer genom att stötta de projekt som matchar programmets, och därmed EU:s kriterier. Särskilt har jag studerat den transnationella integrationen i Öresundsregionen genom Interreg-delprogrammet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. Det alltmer utbredda arbetet i projekt kallas *projektifiering*, och är inte enbart en ökning i antalet projekt, utan även ett begrepp som omfattar den förändring i arbetssätt och aktörskap som sker när allt mer arbete organiseras i temporära organisationer snarare än mer traditionella, permanenta verksamheter. I ett första steg studerades bakgrund, teorier och kritik rörande såväl projektifiering, som regionalisering och mer specifika kopplingar till Öresundsregionen. Därefter granskades de aktörer som är framstående i Öresundsregionen mer noggrant, och deras visioner för regionen kartlades enligt en modell om regionala idealtyper (Tabell 1, 2). I ett efterföljande steg granskades även en mängd projekt i Interreg-programmen Interreg IV och V, och aktörernas praktiska agerande studerades. Slutligen har det blivit dags att svara på de två forskningsfrågor som inledningsvis ställdes.

- Vilka aktörer och visioner styr i den projektifierade Öresundsintegrationen?

Svaret på denna fråga är att de större aktörerna och organisationerna är mest framstående. Stora kommuner är betydligt mer frekvent förekommande än mindre, och aktörer med stor vana av internationellt samarbete och arbete i projekt, såsom universitet och högskolor har en framskjuten position. Den vision som är dominerande är den om den *funktionella* gränsregionen, en region som präglas av en sammanhängande arbetsmarknad och premierar tillväxt. Hos vissa aktörer, framförallt i Skåne, finns även en vision om en *kulturell* gränsregion, som präglas av en känsla av samhörighet och tillhörighet. Denna vision är inte lika generellt förekommande som den *funktionella*, och har svårare att få genomslag i praktiken.

- Arbetas det i praktiken mot gemensamma visioner i Öresundsintegrationen?

Det korta svaret är ja, den *funktionella* gränsregionen dominerar och präglar projektverksamheten även i praktiken. Gällande visionen om den *kulturella* gränsregionen är den inte lika ömsesidigt förekommande, och den präglar arbetet i

betydligt mindre grad. Huruvida det praktiska arbetet mot den *funktionella* gränsregionen faktiskt ger resultat är dock inte styrkt, då regionala integrationsindex inte tyder på att integrationen ökar. En av de uppsatta hypoteserna var att projekt som kunde fått annan finansiering istället finansieras av Interreg-medel även om det inte finns någon reell koppling mellan Interreg-programmens övergripande tankar och projektet i sig. Denna hypotes har inte styrkts. Även om mindre aktörer med lite mer otydliga visioner för gränsregionen tenderar att främst delta i projekt på områden de redan är starka på, så har dessa områden legat i linje med såväl vision som Interreg-program.

För att föra studier på området framåt kan man jämföra resultaten i denna uppsats med resultat från andra, liknande efterforskningar i andra transnationella regioner. Det vore enligt mig även önskvärt med närmare studier av vilka aktörer som påverkar andra att förändra sina visioner, och i vilken grad och utsträckning detta sker. Först då kan man få en mer komplett bild av maktrelationer och kausalitet, och kartlägga projektifieringens bredare konsekvenser.

11 Referenser

Bakker, René M. 2010. "Taking Stock of Temporary Organizational Forms: A Systematic Review and Research Agenda", *International Journal of Management Reviews*, Vol. 12, s. 466-486

Berg, Per Olof – Orvar Löfgren, 2002. "Konsten att öppna en bro" i Berg, Per Olof – Anders Linde-Laursen – Orvar Löfgren (red.) *Öresundsbron på uppmärksamhetens marknad*. Lund: Studentlitteratur. s. 9-24

Berg, Per Olof, 2002. "Evanemang som storskalig magi" i Berg, Per Olof – Anders Linde-Laursen – Orvar Löfgren (red.) *Öresundsbron på uppmärksamhetens marknad*. Lund: Studentlitteratur. s. 37-52

Bredin, Karin – Jonas Söderlund, 2005. *Perspektiv på HRM – nya organisationsformer, nya utmaningar*. Malmö: Liber

Büttner, Sebastian M. – Lucia M. Leopold, 2016. "A 'new spirit' of public policy? The project world of EU funding", *European Journal of Cultural and Political Sociology*, Vol. 3 Nr. 1, s. 41-71

Ek, Richard, 2003. *Öresundsregion – bli till! De geografiska visionernas diskursiva rytm*. Lunds Universitet

Ellström, Per-Erik, 2009. "Användning och nytta av utvärderingar: ett lärandeperspektiv" i Svensson, Lennart – Göran Brulin – Sven Jansson – Karin Sjöberg (red.), *Lärande utvärdering genom följeforskning*. Lund: Studentlitteratur AB. s. 103-130.

Europeiska Kommissionen, Hemsida, [elektronisk] 2018a. Interreg: European Territorial Cooperation. Tillgänglig: https://ec.europa.eu/regional_policy/sv/policy/cooperation/european-territorial/
Hämtdatum: [2018-12-20]

Europeiska Kommissionen, 2014. *En introduktion till EU: s sammanhållningspolitik 2014-2020*

Europeiska Kommissionen, 2018b. Annex till *A Modern Budget for a Union that Protects, Empowers and Defends – The Multiannual Financial Framework for 2021-2027*

Falkheimer, Jesper – Nils Gustafsson, 2017. "Greater Copenhagen och mindre Öresund?" i Andersson, Ulrika (red.) *Slutna rum och öppna landskap*. SOM-institutet, Göteborgs Universitet

Fernandez, Christian, 2000. *Regionalisering och regionalism: idé, ideologi och politisk verklighet*. Lunds Universitet, rapport i projektet ”Regionalisering och flernivådemokrati”

Fred, Mats, 2015. *Projectification in Swedish municipalities. A case of porous organizations*. Malmö Universitet

Fred, Mats, 2018, *Projectification – The trojan horse of local government*, Malmö Universitet, Lunds Universitet

Fred, Mats – Dalia Mukhtar-Landgren, 2018. “Re-compartmentalizing local policies? The translation and mediation of European structural funds in Sweden”. *Critical Policy Studies*

Forssell, Rebecka – Mats Fred – Patrik Hall, 2013, *Projekt som det politiska samverkanskravets uppsamlingsplatser: en studie av Malmö stads projektverksamheter*, Malmö Högskola

Godenhjelm, Sebastian – Rolf A. Lundin – Stefan Sjöblom, 2014. ”Projectification in the public sector – The case of the European Union”. *International Journal of Managing Projects in Business*. Vol. 8. Nr. 2, s. 324 - 348

Godenhjelm, Sebastian - Karl Löfgren – Stefan Sjöblom, 2013, “Projectified Politics – Temporary organisations in public context”, *Scandinavian Journal of Public Administration*. Vol. 17. Nr. 2, s. 3-12

Greater Copenhagen, [elektronisk] 2018a. *Organisation*. Tillgänglig: <http://www.greatercph.se/komiteen/organisering>. Hämtdatum: [2018-12-02]

Hall, Patrik – Kristian Sjövik – Ylva Stubbergaard, 2005. *Nätverk söker förankring: Öresundsregionen i ett demokratiperspektiv*, Studentlitteratur: Lund

Hellblom, Niklas, 2018. *Från Öresundsregionen till Köpenhamnsregionen – En kritisk diskursanalys om den gränsregionala samordningen i Öresund*. Blekinge Tekniska Högskola

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, 2011. *Program för europeiskt territoriellt samarbete – Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak 2007-2013*. Tillgänglig: <https://interreg-oks.eu/webdav/files/gamla-projektbanken/se/Menu/Om+perioden+2007-2013.html>. Hämtdatum: [2018-11-15]

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, [elektronisk] 2018a. *Programmets insatsområden och mål*. Tillgänglig: <https://interreg-oks.eu/omoss/programmetsinsatsomradenochmal>. Hämtdatum: [2018-12-11]

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, [elektronisk] 2018b. *Styringsudvalg*. Tillgänglig: <https://interreg-oks.eu/omoss/organisation/styringsudvalg>. Hämtdatum: [2018-12-11]

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, [elektronisk] 2018c. Övervågningsudvalget. Tillgänglig: <https://interreg-oks.eu/omoss/organisation/overvaagningsudvalg>. Hämtdatum: [2018-12-11]

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, [elektronisk] 2018d. *Projektbank 2014-2020*. Tillgänglig: <https://interreg-oks.eu/> → Projektbank. Hämtdatum: [2018-11-01]

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, [elektronisk] 2018e. *Projektbank 2007-2013*. Tillgänglig: <https://interreg-oks.eu/webdav/files/gamla-projektbanken/se.html> → Besøg projektbanken. Hämtdatum: [2018-11-01]

Jalocha, Beata – Grazyna Prawelska-Skrzypek, 2017. "Public Policies and Projectification Proccses" i Jalocha, Beata – Regina Lenart-Gansiniec – Ewa Bogacz-Wojtanowska – Grazyna Prawelska-Skrzypek (red.) *The complex identity of public management: aims, attitudes, approaches*. Jagellonian University, Institute of Public Affairs, Polen. s. 135-148

Jalocha, Beata, 2018, "Are projects changing public servants into projectarians? Projectification's influence on employees in the Polish public sector" i *International journal of contemporary management*, Vol. 17, Nr. 2, s. 63 – 83

Jensen, Christian – Björn Trägårdh, 2012. *Temporära organisationer för permanenta problem*. För Ungdomsstyrelsen, temagruppen Unga i Arbetslivet.

Jerneck, Magnus, 2007. "Öresund – Det gränsregionala ledarskapets problem", i Nilsson, Fredrik – Hanne Sanders – Ylva Stubbergaard (red.), *Öresundsgränser: rörelser, möten och visioner i tid och rum*. Göteborg: Makadam, i samarbete med Centrum för Danmarksstudier vid Lunds Universitet, s. 221-248

Kulturmetropolen, [elektronisk] 2018. *Kulturmetropolen organisationsmodell*. Tillgänglig: <http://kulturmetropol.dk/politik/organisationsmodel>. Hämtdatum: [2018-12-27]

Kuura, Arvi, 2012. *Policies for projectification: Support, Avoid or Let it be?* Estland: University of Tartu

Löfström, Mikael, 2010. *Samverkan och gränser – studier av samverkansprojekt i offentlig sektor*. Handelshögskolan, Göteborgs Universitet

Magnusson, Erik – Truls Nilsson, 2016. Fortsatt skånsk kritik mot Greater Copenhagen. *Sydsvenska Dagbladet*. 2016-15-24.

Metzger, Jonathan – Kristian Olesen, 2016. "The region is dead, long live the region: the Øresund region 15 years after the bridge" i Albrechts, L. – Balducci, A. – Hillier, J. (red), *Strategic planning: an international perspective*, London: Routledge

Midler, Christophe, 1995, 'Projectification' of the firm: The Renault case, Centre de Recherche en Gestion de L'École Polytechnique, Paris, Frankrike.

Newkirk, Ross – Robert Shipley, 1999. ”Vision and visioning in planning: what do these terms mean?” *Environment and Planning B: Planning and Design*, vol. 26. s. 573-591

O’Dell, Tom, 2002. ”Regionauterna” i Berg, Per Olof – Anders Linde-Laursen – Orvar Löfgren (red.) *Öresundsbron på uppmärksamhetens marknad*. Lund: Studentlitteratur. s. 97-114

Olofson, Stefan, 2017. ”Svenskt svek om EMA retar danskar”. *Norra Skåne*, 2017-11-21.

Oxford Research, 2013. *Varaktiga och permanenta samarbeten*. ÖKS.3 2013-5. För Tillväxtverket

Paasi, Anssi, 2009. ”The resurgence of the ’Region’ and ’Regional Identity’: theoretical perspectives and empirical observations on regional dynamics in Europe”, *Review of International Studies*, Vol. 35, Nr. S1, s. 121-146

Packendorff, Johann – Monica Lindgren, 2013. *Projectification and its consequences: Narrow and broad conceptualisations*, KTH Royal Institute of Technology, Stockholm.

Regeringen, Regeringskansliet, 1999. *Öresund – en region blir till*. Statens Publikationer, ISBN 87-601-8211-3.

Region Halland, [elektronisk] 2018. *Greater Copenhagen*. Tillgänglig: <http://www.regionhalland.se/utveckling-och-tillvaxt/omrade/eu-fragor/greater-copenhagen-skane-committe/>. Hämtdatum: [2018-12-05]

Region Skåne, [elektronisk] 2018a. *Greater Copenhagen*. Tillgänglig: <https://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/internationellt-samarbete/greater-copenhagen/>. Hämtdatum: [2018-12-10]

SCB – Statistiska Centralbyrån, [elektronisk], 2017. Statistikdatabasen Folkmängd. Tillgänglig: <http://www.statistikdatabasen.scb.se/> → Befolkning → Befolkningsstatistik → Folkmängd → Folkmängd den 1 November efter region, ålder och kön. Hämtdatum: [2018-11-23]

Stubbergaard, Ylva, 2007. ”Föreställningar om en gränslös Öresundsregion” I Nilsson, Fredrik – Hanne Sanders – Ylva Stubbergaard (red.), *Öresundsgränser: rörelser, möten och visioner i tid och rum*. Göteborg: Makadam, i samarbete med Centrum för Danmarksstudier vid Lunds Universitet, s. 249-284.

Styhre, Alexander, 2006. ”The bureaucratization of the project manager function: The case of the construction industry”, *International Journal of Project Management*, Vol. 24, nr. 3, s. 271-276

Söderlund, Jonas, 2012. ”Styrning, Tid och kreativa projekt” i Söderlund Jonas – Fredrik Tell (red.), *Styrning med projekt och kunskap i fokus*. Lund: Studentlitteratur AB, s. 177-204.

Söderlund, Jonas – Fredrik Tell, 2012. ”Organisationsform och styrning” i Söderlund Jonas – Fredrik Tell (red.), *Styrning med projekt och kunskap i fokus*. Lund: Studentlitteratur AB, s. 95-123.

Tendens Öresund, 2012. ”Tendens Öresund 2012”

Tillväxtverket, [elektronisk] 2018. Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. Tillgänglig: <https://tillvaxtverket.se/eu-program/interreg-oresund-kattegat-skagerrak.html>. Hämtdatum: [2018-12-11]

Öresundsdatan, [elektronisk], 2017. Öresundsdatan – Befolkning, OEBEF1S. Tillgänglig: <http://www.orestat.se/sv/oresundsdatan-svensk> → Befolkning. Hämtdatum: [2018-11-23]

Öresundsstatistiska institutet, [elektronisk], 2015. Fakta: Öresundskomiteen. Tillgänglig: <http://www.oresundsstatistiska.dk/fakta-oresundskomiteen/>. Hämtdatum: [2018-11-25]

Öresundsstatistiska institutet, 2016a. *Förändringar i Öresundsintegrationen de senaste åren – Från regionala till globala drivkrafter*. Tillgänglig: <https://www.oresundsstatistiska.org/analys/>. Hämtdatum: [2018-11-20]

Öresundsstatistiska institutet, 2016b. *Samarbetet över Öresund – En strukturanalys över de formella kontakterna i Greater Copenhagenregionen*. Tillgänglig: <https://www.oresundsstatistiska.org/analys/>. Hämtdatum: [2018-11-20]

Öresundsstatistiska institutet, 2017. *Samarbetet över Öresund 2017 – En strukturanalys över de formella kontakterna i Greater Copenhagenregionen*. Tillgänglig: <https://www.oresundsstatistiska.org/analys/>. Hämtdatum: [2018-11-20]

Öresundsstatistiska institutet, 2018. *Samarbetet över Öresund 2018 – Strukturförändring, nya personer och aktuella projekt*. Tillgänglig: <https://www.oresundsstatistiska.org/analys/>. Hämtdatum: [2018-11-20]

12 Styrdokument

Albertslunds Kommune, 2015. *Vision & Strategi – en by for børnene, det grønne og fællesskabet*. Tillgänglig: <https://albertslund.dk/media/1708310/albertslund-vision-2015.pdf>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Albertslunds Kommune, [elektronisk] 2018. *Greater Copenhagen er Danmarks vækstmotor*. Tillgänglig: <https://albertslund.dk/erhverv/greater-copenhagen/>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Ballerup Kommune, 2014. *Ballerup Kommunes Internationale Strategi*. Tillgänglig: https://ballerup.dk/files/ballerup_kommunes_internationale_strategi.pdf. Hämtdatum: [2018-11-27]

Ballerup Kommune, [elektronisk] 2018a. *Business*. Tillgänglig: <https://ballerup.dk/english/business>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Ballerup Kommune, [elektronisk] 2018b. *Kommunens internationale samarbejder*. Tillgänglig: <https://ballerup.dk/om-kommunen/internationalt-samarbejde/kommunens-internationale-samarbejder>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Business Region Skåne, 2016. *Kommunikationsstrategi för Business Region Skåne AB*. Tillgänglig: <https://www.skane.com/sv/business-region-skane-vi-marknadsfor-skane>. Hämtdatum: [2018-12-06]

Business Region Skåne, 2017. *Business Region Skåne 2016*. Tillgänglig: <https://www.skane.com/sv/business-region-skane-vi-marknadsfor-skane>. Hämtdatum: [2018-12-06]

CBS – Copenhagen Business School, 2016. *CBS Strategy*. Tillgänglig: https://www.cbs.dk/files/cbs.dk/call_to_action/cbs_strategy_2017.pdf. Hämtdatum: [2018-11-25]

Copenhagen Capacity, 2017a. *Indsatsområder 2018*. Tillgänglig: <http://www.copcap.com/about-us/indsatsomraader>. Hämtdatum: [2018-12-05]

Copenhagen Capacity 2017b. *Metodenotat – Målemetoder, december 2017*. Tillgänglig: <http://www.copcap.com/about-us/resultatmaaling>. Hämtdatum: [2018-12-05]

Copenhagen Capacity, [elektronisk] 2018a. *Om Copenhagen Capacity*. Tillgänglig: <http://www.copcap.com/about-us/om-copenhagen-capacity>. Hämtdatum: [2018-12-05]

Copenhagen Capacity, 2018b. *Strategi for Copenhagen Capacity 2019-2022*. Tillgänglig: <http://www.copcap.com/about-us/om-copenhagen-capacity>. Hämtdatum: [2018-12-05]

DTU – Danmarks Tekniske Universitet, 2013. *Strategy 2014-2019*. Tillgänglig: <https://www.dtu.dk/english/about/organization/strategy>. Hämtdatum: [2018-11-25]

DTU – Danmarks Tekniske Universitet, 2016. *DTU's Policies*. Tillgänglig: <https://www.dtu.dk/english/about/organization/policies>. Hämtdatum: [2018-11-25]

DTU – Danmarks Tekniske Universitet, [elektronisk] 2018. *Leading International Research*. Tillgänglig: <https://www.dtu.dk/english/Research/Research-at-DTU/International-research>. Hämtdatum: [2018-11-25]

EU – Europeiska Unionen, [elektronisk] 2016. *Konsoliderade versioner av fördraget om Europeiska Unionen och fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt*. Tillgänglig: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016ME/TXT&from=SV>. Hämtdatum: [2018-11-15]

Familjen Helsingborg, 2017. *Verksamhetsplan 2018-2019*. Tillgänglig: <https://familjenhelsingborg.se/om-familjen-helsingborg/verksamhetsplan/>. Hämtdatum: [2018-12-05]

Gate 21, 2016. *Strategi 2015-2018*. Tillgänglig: <https://www.gate21.dk/netvaerk-videndeling/publikationer/>. Hämtdatum: [2018-12-07]

Gate 21, [elektronisk] 2018a. *Partnere og medlemmer*. Tillgänglig: <https://www.gate21.dk/om-gate-21/vores-partnere-og-medlemmer/>. Hämtdatum: [2018-12-07]

Gate 21, 2018b. *Årsberetning 2018 Gate 21*. Tillgänglig: https://www.gate21.dk/wp-content/uploads/2018/05/aarsberetning-2017_final_DK_web.pdf. Hämtdatum: [2018-12-07]

Greater Copenhagen, 2016. *Vedtægter for The Greater Copenhagen & Skåne Committee*. Tillgänglig: <http://www.greatercph.dk/komiteen/vedtaegter>. Hämtdatum: [2018-10-30]

Greater Copenhagen 2017. *Greater Copenhagen Handlingsplan 2018-2019*. Tillgänglig: <http://www.greatercph.se/komiteen/handlingsplan>. Hämtdatum: [2018-12-07]

Greater Copenhagen, 2018b. *Vi er Greater Copenhagen*. Tillgänglig: <http://www.greatercph.dk/om>. Hämtdatum: [2018-12-07]

Greater Copenhagen, [elektronisk] 2018c. *Projekt*. Tillgänglig: <http://www.greatercph.se/projekt>. Hämtdatum: [2018-12-07]

Helsingborgs Stad 2014. *Program för mandatperioden 2015-2018 – i riktning mot Helsingborg 2035*. Tillgänglig: <https://styrning.helsingborg.se/policy/program-2/>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Helsingborgs Stad, 2015. *Guide till Helsingborg 2035*. Tillgänglig: <https://helsingborg2035.se/pdf-guide-till-helsingborg-2035/>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Helsingborgs Stad, [elektronisk] 2016. *Helsingborg i Greater Copenhagen*. Tillgänglig: <https://helsingborg.se/kommun-och-politik/samarbete/internationellt/greater-copenhagen/helsingborg-i-greater-copenhagen/>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Helsingborgs Stad – Helsingør Kommune, 2016. *En sammanbunden stad 2035 – Strategi för samarbetet mellan Helsingør och Helsingborg 2017-2020*. Tillgänglig: <https://helsingborg.se/kommun-och-politik/samarbete/internationellt/hh-samarbetet/>. Hämtdatum: [2018-12-05]

KFSK – Kommunförbundet Skåne, [elektronisk], 2018a. *Greater Copenhagen & Skåne Committee*. Tillgänglig: <https://kfsk.se/om-oss/greater-copenhagen-and-skane-committee/>. Hämtdatum: [2018-11-28]

KFSK – Kommunförbundet Skåne, [elektronisk], 2018b. *Kommunförbundet Skåne*. Tillgänglig: <https://kfsk.se/om-oss/>. Hämtdatum: [2018-11-28]

Københavns Kommune – Malmö Stad, 2013. *Partnerskab for vækst*. Tillgänglig: <https://malmo.se/Kommun--politik/Sa-arbetar-vi-med.../Omvarld/Nationellt-och-regionalt-samarbete/MalmoKopenhamn.html>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Københavns Kommune, 2014. *The city of Copenhagen's business and growth policy 2015-2020*. Tillgänglig: <https://international.kk.dk/artikel/ambitious-growth-policies>. Hämtdatum: [2018-11-30]

Københavns Kommune, 2016. *Copenhagen – Solution for sustainable cities*. Tillgänglig: <https://international.kk.dk/artikel/sustainable-city-initiatives>. Hämtdatum: [2018-11-30]

Københavns Kommune, 2017. *Orientering fra velfærdsanalyse*. Tillgänglig: https://www.kk.dk/sites/default/files/2017_befolkning.pdf. Hämtdatum: [2018-11-27]

Københavns Kommune, 2018a. *Budgetaftale for København 2019*. Tillgänglig: <https://www.kk.dk/indhold/budget-2019>. Hämtdatum: [2018-11-30]

Københavns Kommune, 2018b. *The Capital of Sustainable Development – The city of Copenhagen's action plan for the sustainable development goals*. Tillgänglig: <https://international.kk.dk/artikel/copenhagen-welcomes-un-sdgs>. Hämtdatum: [2018-11-30]

Københavns Universitet, 2017. *Talent og samarbejde – Strategi 2023*. Tillgänglig: <https://om.ku.dk/strategi2023/>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Køge Kommune, 2016a. *På forkant med fremtiden – Fortællingen om Køge Kommune*. Tillgänglig: <https://www.koege.dk/kommunen/Bag-om-Koege-Kommune/Organisationsfortaelling-Paa-forkant-med-fremtiden/Paa-forkant-med-fremtiden.aspx>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Køge Kommune, 2016b. *På forkant med fremtiden – Vi kommunikerer i alt, hvad vi gør – Køge Kommunes kommunikationsstrategi 2017-2021*. Tillgänglig: <https://www.koege.dk/kommunen/Bag-om-Koege-Kommune/Organisationsfortaelling-Paa-forkant-med-fremtiden/Paa-forkant-med-fremtiden.aspx>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Køge Kommune, 2018. *Kommuneplan 2017 – kvalitet i udviklingen*. Tillgänglig: <https://www.koege.dk/Service/Nyheder/2018/06/Forslag-til-Kommuneplan-2017-er-nu-i-offentlig-hoering.aspx>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Lunds Kommun, [elektronisk] 2017a. *EU-samarbete*. Tillgänglig: <https://www.lund.se/kommun--politik/internationellt-arbete/eu-samarbete/>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Lunds Kommun, [elektronisk] 2017b. *Regionalt arbete*. Tillgänglig: <https://www.lund.se/kommun--politik/regionalt-arbete/>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Lunds Kommun, [elektronisk] 2018. *Projekt och Samverkan*. Tillgänglig: <https://www.lund.se/kommun--politik/internationellt-arbete/projekt/>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Lunds Universitet, 2016. *Strategisk plan – 2017-2026 – Lunds Universitet*. Tillgänglig: <https://www.lu.se/sites/www.lu.se/files/strategisk-plan-lunds-universitet-2017-2026-2.pdf>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Lunds Universitet, [elektronisk] 2018. *Internationellt samarbete*. Tillgänglig: <https://www.lu.se/om-universitetet/internationellt-samarbete>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Malmö Stad, 2016. *Program för strategiskt omvärldsarbete i Malmö Stad*. Tillgänglig: <https://malmo.se/Kommun--politik/Sa-arbetar-vi-med.../Omvarld.html>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Malmö Stad, 2017. *Budget 2018 – Med plan för 2019-2023*. Tillgänglig: <https://malmo.se/Kommun--politik/Ekonomi/Malmo-stads-budget.html>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Malmö Stad, 2018a. *Malmö i centrum av ny nordeuropeisk storregion – Fehmarn Bält-förbindelsens betydelse för Skåne*. Tillgänglig: <https://malmo.se/Kommun--politik/Sa-arbetar-vi-med.../Omvarld/Nationellt-och-regionalt-samarbete/STRING.html>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Malmö Stad, [elektronisk] 2018b. *MalmöKöpenhamn*. Tillgänglig: <https://malmo.se/Kommun--politik/Sa-arbetar-vi-med.../Omvarld/Nationellt-och-regionalt-samarbete/MalmoKopenhamn.html>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Malmö Stad, [elektronisk] 2018c. Öresundssamarbetet. Tillgänglig: <https://malmo.se/Kommun--politik/Sa-arbetar-vi-med.../Omvarld/Nationellt-och-regionalt-samarbete/Oresundssamarbetet.html>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Malmö Universitet, 2017. *Malmö Universitet – Strategi 2022*. Tillgänglig: <https://mau.se/om-oss/vision-mal-och-strategi/?n#strategi-2022>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Region Hovedstaden, 2015. *Copenhagen – hele Danmarks hovedstad*. Tillgänglig: <https://www.regionh.dk/revus?rhKeywords=revus>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Region Sjælland, 2014. *Den regionale vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018*. Tillgänglig: [https://www.regionsjaelland.dk/Sundhed/Innovation/Strategi-organisation-og-finansiering/Strategi/Sider/Den-Regionale-V%C3%A6kst-og-Udviklingsstrategi-\(ReVUS\).aspx](https://www.regionsjaelland.dk/Sundhed/Innovation/Strategi-organisation-og-finansiering/Strategi/Sider/Den-Regionale-V%C3%A6kst-og-Udviklingsstrategi-(ReVUS).aspx). Hämtdatum: [2018-12-01]

Region Sjælland, 2017. *Region Sjælland på forkant – 2018-2021*. Tillgänglig: <http://publikationer.regionsjaelland.dk/ledelsessekretariatet/region-sjaelland-paa-forkant/#/>. Hämtdatum: [2018-12-01]

Region Sjælland 2018. *Region Sjællands Væxt & Udviklingsstrategi 2019-2022 (förslag)*. Tillgänglig: <https://www.regionsjaelland.dk/dagsordener/Dagsordener2018/Documents/3873/4047775.PDF>. Hämtdatum: [2018-12-10]

Region Skåne, 2012. *Region Skånes internationella och interregionala samarbete: Inriktning 2013-2014*. Tillgänglig: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Styrande-dokument/#2912>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Region Skåne, 2015. *Policy för Region Skånes internationella arbete*. Tillgänglig: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Styrande-dokument/#2912>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Region Skåne, 2017. *Region Skånes verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020*. Tillgänglig: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Publikationer/politik-organisation/budget-2018/>. Hämtdatum: [2018-12-03]

Region Skåne, 2018b. *Det öppna Skåne 2030 – Skånes regionala utvecklingsstrategi*. Tillgänglig: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Vart-utvecklingsuppdrag/regional-utvecklingsstrategi-det-oppna-skane-2030/>. Hämtdatum: [2018-12-03]

Rigshospitalet, [elektronisk] 2016. *Hele Danmarks Rigshospital*. Tillgänglig: <https://www.rigshospitalet.dk/om-hospitalet/strategi/Sider/hele-danmarks-rigshospital.aspx>. Hämtdatum: [2018-12-02]

Rigshospitalet, [elektronisk] 2018. *Strategikort*. Tillgänglig: <https://www.rigshospitalet.dk/om-hospitalet/strategi/Sider/strategikort.aspx>. Hämtdatum: [2018-12-02]

Roskilde Universitet, 2015. *Profil*. Tillgänglig: <https://ruc.dk/dokumenter-regler-og-nogletal>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Roskilde Universitet, 2017. *Strategi Ny RUC*. Tillgänglig: <https://ruc.dk/dokumenter-regler-og-nogletal>. Hämtdatum: [2018-11-29]

Roskilde Universitet, 2018. *Strategi for regionalt samarbejde*. Tillgänglig: <https://ruc.dk/dokumenter-regler-og-nogletal>. Hämtdatum: [2018-11-29]

SUS - Skånes Universitetssjukhus, [elektronisk] 2018. *Forskningen på SUS*. Tillgänglig: <https://vard.skane.se/skanes-universitetssjukhus-sus/forskning/forskningen-pa-sus/#59910>. Hämtdatum: [2018-12-07]

Trafikverket, [elektronisk] 2018. *Vision, verksamhetsidé och värderingar*. Tillgänglig: <https://www.trafikverket.se/om-oss/var-verksamhet/Vision--verksamhetside/>. Hämtdatum: [2018-12-10]

Vejdirektoratet, [elektronisk] 2018. *Strategi*. Tillgänglig: <http://www.vejdirektoratet.dk/DA/om-os/profil/profil/strategi/Sider/default.aspx>. Hämtdatum: [2018-12-10]

Wonderful Copenhagen 2017. *The end of tourism as we know it*. Tillgänglig: <http://localhood.wonderfulcopenhagen.dk/>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Wonderful Copenhagen, [elektronisk], 2018a. *Om Wonderful Copenhagen*. Tillgänglig: <https://www.visitcopenhagen.dk/da/wonderful-copenhagen/kobenhavn/om-wonderful-copenhagen>. Hämtdatum: [2018-11-27]

Wonderful Copenhagen, 2018b. *Årsberetning 2017 for Wonderful Copenhagen – Hovedstadsregionens officielle turismeorganisation*. Tillgänglig: <https://www.visitcopenhagen.dk/sites/default/files/asp/visitcopenhagen/Corporate/PDF-filer/Aarsberetning/aarsberetning2017.pdf>. Hämtdatum: [2018-11-27]

13 Studerade projekt

13.1 Interreg IV

BrandIT fas 1 – Branding av ICT-klustret i Öresundsregionen

Ledande partner: Öresundsuniversitetet/Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Roskilde Universitet, Copenhagen Business School, Malmö Högskola (numera Malmö Universitet), LTH Campus Helsingborg

Projektperiod: 2009-10-01 – 2010-09-30

Projektets samlade budget: 916 500 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 368 623 Euro

BrandIT fas 2

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Copenhagen Capacity, Invest in Skåne, Roskilde Universitet, LTH Campus Helsingborg, Copenhagen Business School, Malmö Högskola, 5.te, SLU Alnarp, MINC

Projektperiod: 2010-04-01 – 2011-03-01 (Projektet avslutades i förtid)

Projektets samlade budget: 2 258 400 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 186 648 (Projektet avslutades i förtid)

CareSam – Kvalitetssikring i den offentlige omsorg og uddannelse i Öresundsregionen

Ledande partner: Malmö Högskola

Övriga projektpartners: Roskilde Universitet, Kommunförbundet Skåne, Professionshögskolen Metropol

Projektperiod: 2011-01-01 – 2013-12-31

Projektets samlade budget: 308 800 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 154 400 Euro

Chinavia II

Ledande partner: Wonderful Copenhagen

Övriga projektpartners: Visit Sørlandet, Vestsvenska Turistrådet, Göteborg&Co, Malmö Turism

Projektperiod: 2013-03-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 2 189 896 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 911 948 Euro

Utbetalt stöd från norska Interreg-medel: 146 400 Euro

Creating Competitive Jobs

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School, Malmö Högskola (numera Malmö Universitet), Sustainable Business Hub, inSPIRE FOOD, Företagarna, CONNECT Denmark, CONNECT Skåne, Handelskammaren

Projektperiod: 2013-06-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 2 175 298 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 1 087 649 Euro

Energi Öresund

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Albertslund Kommune, Amager Forbrændningen, Ballerup Kommune, Energikontoret Skåne/Kommunförbundet Skåne, Gate 21, Lunds Universitet/IIEE, Kristianstads Kommun, Københavns Kommune, Lunds Kommun, Malmö Stad, Vestegnens Kraftvarmeselskab (VEKS), Sustainable Business Hub, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet København

Projektperiod: 2011-01-01 – 2013-12-31

Projektets samlade budget: 1 410 924 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 705 460 Euro

En exemplarisk kuskapsregion

Ledande partner: Roskilde Universitet

Övriga projektpartners: Malmö Högskola

Projektperiod: 2011-01-01 – 2013-12-31

Projektets samlade budget: 1 006 200 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 503 100 Euro

Etablering af Center for hjertestop i Øresundsregionen

Ledande partner: Rigshospitalet København

Övriga projektpartners: Skånes Universitetssjukhus, Gentofte Universitetshospital, Den præhospitale virksomhed i Region Hovedstaden, Helsingborgs lasarett, Lunds Universitet

Projektperiod: 2013-01-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 2 395 272 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 1 197 635 Euro

Food KIC i ØR / FoodBEST Øresund

Ledande partner: Roskilde Universitet

Övriga projektpartners: Levnedsmiddelcentret (samarbete mellan Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet och Aalborg Universitet), Skånes Livsmedelsakademi, Lunds Universitet, Københavns Universitet

Projektperiod: 2010-05-01 – 2012-04-30

Projektets samlade budget: 1 400 000 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 700 000 Euro

Grøn STRING Transportkorridor

Ledande partner: Region Sjælland

Övriga projektpartners: Region Skåne, Region Hovedstaden, Helsingborgs Stad, Lunds Kommun, Malmö Stad, Københavns Kommune, Køge Kommune, Lunds Universitet, Roskilde Universitet, Trafikverket

Projektperiod: 2011-12-01 – 2014-11-30

Projektets samlade budget: 2 787 447 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 1 393 723 Euro

Hjertesygdomme, forebyggelse og behandling rundt om Øresund

Ledande partner: Rigshospitalet

Övriga projektpartners: Skånes Universitetssjukhus, Glostrup Universitetshospital, Københavns Universitetshospital Bispebjerg

Projektperiod: 2011-01-31 – 2013-12-31

Projektets samlade budget: 3 878 714 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 1 939 360 Euro

Integrering mellem Bæredygtige Byggeprocesser – med anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi

Ledande partner: Danmarks Tekniske Universitet

Övriga projektpartners: Lunds Universitet, Statens Byggeforskningsinstitut

Projektperiod: 2009-09-17 – 2012-09-16 (Senare än de datum som stod i ansökan)

Projektets samlade budget: 1 735 032 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 867 516 Euro

KlimaSundet

Ledande partner: Helsingør Kommune

Övriga projektpartners: Helsingborgs stad, Aalborg Universitet København

Projektperiod: 2010-09-01 – 2012-06-30 (Projektet avslutades i förtid)

Projektets samlade budget: 158 643 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 58 165 Euro

Kulturdriven Innovation

Ledande partner: Københavns Universitet

Övriga projektpartners: Lunds Universitet

Projektperiod: 2009-08-01 – 2011-10-31

Projektets samlade budget: 423 376 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 166 613 Euro

Migrationsskola för demensvården i Öresundsregionen

Ledande partner: Skånes Universitetssjukhus

Övriga projektpartners: Rigshospitalet

Projektperiod: 2011-10-01 – 2014-09-30

Projektets samlade budget: 1 744 364 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 872 180 Euro

Oresund Event Center

Ledande partner: Wonderful Copenhagen

Övriga projektpartners: Region Skåne, Roskilde Universitet, Region Sjælland, Region Hovedstaden, Malmö Stad, Helsingborgs Stad, Kristianstads Kommun, Helsingør Kommune, Lunds Kommun, Køge Kommune, Frederikssund Erhverv, Ballerup Kommune, Københavns Kommune

Projektperiod: 2012-02-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 1 692 002 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 845 499 Euro

ReproHigh

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Rigshospitalet, Herlev Hospital, Bispebjerg Hospital, Skånes Universitetssjukhus, Lunds Universitet

Projektperiod: 2012-09-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 3 838 760 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 1 919 380 Euro

Tugrapp

Ledande partner: Køge Kommune

Övriga projektpartners: Hässleholms Kommun, VisitKøge, Køge Byhistoriske Arkiv

Projektperiod: 2013-03-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 461 000 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 230 500 Euro

VISÖ, Visualisering av Infrastruktur och Hållbar Stadsutveckling i Öresund

Ledande partner: Trafikverket

Övriga projektpartners: Banverket, Region Skåne, Vejdirektoratet, Region Hovedstaden, Region Sjælland

Projektperiod: 2008-10-30 – 2011-11-01

Projektets samlade budget: 971 116 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 12 057 Euro (Projektet fick utgifter underkända och blev därmed vilande)

ØMIC – Øresund Materials Innovation Community

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Roskilde Universitet, ESS Scandinavia Secretariat, MAX-lag, Copenhagen Capacity, Invest in Skåne, Malmö Högskola (numera Malmö Universitet)

Projektperiod: 2009-10-01 – 2010-07-31 (Projektet ombildades, och istället för att vara fram till 2012 skapades ett fas 2-projekt som ØMIC övergick i)

Projektets samlade budget: 324 342 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 56 999 Euro (På grund av ombildningen)

Ørestat III

Ledande partner: Region Skåne

Övriga projektpartners: Region Sjælland, Helsingborgs Stad, Landskrona Kommun, Malmö Stad, Arbetsförmedlingen, Öresundskomiteen, Region Hovedstaden

Projektperiod: 2011-09-01 – 2014-12-31

Projektets samlade budget: 1 340 349 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 670 174 Euro

Øresund EcoMobility

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Danmarks Tekniske Universitet, Malmö Högskola (numera Malmö Universitet), Copenhagen Business School, Københavns Kommune, Roskilde Universitet, Trivector AB, Øresund Logistics

Projektperiod: 2009-05-01 – 2012-04-30

Projektets samlade budget: 3 658 046 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 1 829 023 Euro

Øresundsregionen som kreativ metapol – Udvikling og vækst i Øresundsregionen med kultur-erhverv-plan samarbejde som drivkraft

Ledande partner: Herlev Kommune

Övriga projektpartners: Albertslund Kommune, Frederiksberg Kommune, Køge Kommune, Ballerup Kommune, Hvidovre Kommune, Furesø Kommune, Region Skåne, Hörs Kommun, Hörby Kommun, Kristianstads Kommun, Simrishamns Kommun, Hässleholms Kommun, Lunds Kommun, Malmö Kommun, Copenhagen Business School, Roskilde Universitet, Malmö Högskola

Projektperiod: 2008-10-01 – 2011-09-30

Projektets samlade budget: 1 861 379 Euro

Utbetalt stöd från ERUF: 782 300 Euro

13.2 Interreg V

BREATHE – Biomarker Research and E-health Advancements To Help Everyone

Ledande partner: Region Hovedstaden

Övriga projektpartners: Skånes Universitetssjukhus, Region Sjælland, Lunds Universitet, Københavns Universitet, BGI Europé A/S

Projektperiod: 2016-10-01 – 2019-09-30

Projektets samlade budget: 7 035 762 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 3 517 878 Euro

Cleantech TIPP

Ledande partner: Gate 21

Övriga projektpartners: Sustainable Business Hub Scandinavia AB, Københavns Kommune, Aalborg Universitet København, Malmö Stad, Lunds Universitet, Høje-Taastrup Kommune, Dansk SymbioseCenter, Bornholms Affaldsbehandling, Frederiksberg Kommune, Öresundskraft, Helsingborgs Stad, NSR AB, Hållbar Utveckling i Skåne, Processio, Länsstyrelsen i Skåne, Danmarks Tekniske Universitet, Sysav AB, Fredensborg Kommune, Høje Å Vattenråd, Allerød Kommune, Foreningen Tænketanken Concito, Albertslunds Kommune

Projektperiod: 2016-01-04 – 2019-01-04

Projektets samlade budget: 4 104 063 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 2 052 021 Euro

ESS & MAX IV: Cross Border Science and Society

Ledande partner: Region Skåne

Övriga projektpartners: Region Hovedstaden, Universitetet i Oslo, Region Skåne/Näringsliv, Lunds Universitet, MAX IV, Københavns Kommune, Danmarks Tekniske Universitet, Big Science Sekretariatet, Aarhus Universitet, Arbetsförmedlingen, Chalmers Tekniska Högskola, Copenhagen Capacity, ESS European Spallation Source, Försäkringskassan Malmö, Göteborgs Universitet, Helsingborgs Stad, Industriellt utvecklingscentrum i Skåne AB, Københavns Universitet, Lunds Kommun, Länsstyrelsen i Skåne län, Skatteverket, SKAT Danmark, Malmö Högskola (numera Malmö Universitet), Malmö Stad, Medicon Village AB, Öresunddirekt Danmark, Öresundskomiteen

Projektperiod: 2015-09-01 – 2018-08-31

Projektets samlade budget: 18 976 308 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 8 970 475 Euro

Norska medel: 4 431 320 NOK

Et sammenhængende transportsystem i Greater Copenhagen

Ledande partner: Region Skåne

Övriga projektpartners: Kristianstads Kommun, Malmö Stad, Helsingborgs Stad, Lunds Universitet, Region Hovedstaden, Region Sjælland, Københavns Kommune, Helsingør Kommune, Aalborg Universitet

Projektperiod: 2018-01-01 – 2020-12-31

Projektets samlade budget: 3 072 997 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 1 536 498 Euro

Fra Reaktiv til Proaktiv

Ledande partner: Holbæk Kommune

Övriga projektpartners: Danmarks Tekniske Universitet, Länsstyrelsen Skåne, Hållbar Utveckling Skåne

Projektperiod: 2018-08-01 – 2021-07-31

Projektets samlade budget: 491 244 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 245 618 Euro

Fremtidens intelligente energi- og resourcesystem / FUTURE

Ledande partner: Gate 21

Övriga projektpartners: Sustainable Business Hub Scandinavia AB, Danmarks Tekniske Universitet, SEAS-NVE A.m.b.a, REFA Energi A/S, HeatPlan A/S, Kalundborg Kommune, Viessmann A/S, Region Hovedstaden, Balslev Rådgivende Ingeniører A/S, Schneider Electric Danmark A/S, Lendager Strategy, Rambøll Danmark A/S, AffaldPlus I/S, Aalborg Universitet, Lunds Kommun, BOFA Bornholms affaldsbehandling, E.ON Sverige AB, Skånes Universitetssjukhus

Projektperiod: 2018-02-01 – 2021-01-31

Projektets samlade budget: 6 782 401 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 3 200 177 Euro

Fremtidens Intelligente Mobilitet i Greater Copenhagen

Ledande partner: Region Hovedstaden

Övriga projektpartners: Gate 21, Region Sjælland, Movia, Glostrup Kommune, Hvidovre Kommune, Køge Kommune, Lunds Kommun, Helsingborgs Stad, NSR/Vera Park, Region Skåne, Innovation Skåne, Trafikverket, Malmö Universitet

Projektperiod: 2018-08-01 – 2021-07-31

Projektets samlade budget: 2 124 896 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 1 062 447 Euro

Fördomsfönster Öresund

Ledande partner: MINE – etnisk mångfald i näringslivet

Övriga projektpartners: Lunds Universitet, Öresundsinstitutet genom ÖI Service AB, Living Institute, Københavns Universitet, Foreningen Norden

Projektperiod: 2018-09-01 – 2021-08-31

Projektets samlade budget: 1 396 197 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 698 094 Euro

Hållbar Soil Mixing

Ledande partner: Region Hovedstaden

Övriga projektpartners: Sveriges geologiska undersökning, Statens geotekniska institut

Projektperiod: 2017-09-01 – 2020-08-31

Projektets samlade budget: 1 356 067 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 678 029 Euro

Jobb på tvärs

Ledande partner: Helsingborgs Stad

Övriga projektpartners: Arbetsförmedlingen, Helsingørs Kommune

Projektperiod: 2018-01-01 – 2020-12-31

Projektets samlade budget: 2 389 084 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 1 194 542 Euro

Lighting Metropolis

Ledande partner: Albertslunds Kommune

Övriga projektpartners: Gate 21/DOLL, Københavns Kommune, Malmö Stad, Roskilde Kommune, Helsingborgs Stad, Kalundborg Kommune, Lunds Kommun, Frederikssund Kommune, Region Hovedstaden, Region Skåne, Aalborg Universitet, IIIIE, Lunds Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Öresundskomiteen, Zumtobel, Philips, TDC, DONG, Citelum, Krafttringen, Copenhagen Capacity, Invest in Skåne, Innovation Skåne AB

Projektperiod: 2015-10-01 – 2018-09-30

Projektets samlade budget: 7 312 248 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 3 656 124 Euro

New Industry Accelerator / HealthTech Nordic

Ledande partner: Innovation Skåne AB

Övriga projektpartners: Sahlgrenska Science Park, SmiLe Incubator AB, COBIS, AS, Invest in Skåne AB, Oslo Medtech

Projektperiod: 2017-01-01 – 2019-12-31

Projektets samlade budget: 5 362 949 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 2 984 056 Euro

Norska medel: 2 984 056 NOK

Nordic Entrepreneurship Hubs

Ledande partner: KEA – Københavns erhvervsakademi

Övriga projektpartners: Lunds Universitet, Danmarks Tekniske Universitet

Projektperiod: 2016-09-05 – 2019-09-04

Projektets samlade budget: 2 410 089 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 1 205 043 Euro

Nordisk Jobstart+

Ledande partner: Foreningerne Nordens Forbund

Övriga projektpartners: AOF, Danmark, AOF Center Hovedstaden, ABL Konsult i Malmö AB, Jobcenter København Ungecenter, Foreningerne Norden i Norge

Projektperiod: 2016-03-01 – 2019-02-28

Projektets samlade budget: 1 261 616 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 597 453 Euro

Norska medel: 266 840 Euro

ReproUnion

Ledande partner: Lunds Universitet

Övriga projektpartners: Herlev Hospital, Rigshospitalet, Bispebjergs Hospital, Hvidovre Hospital, Holbæk Sygehus, Medicon Valley Alliance, Skånes Universitetssjukhus

Projektperiod: 2015-09-01 – 2018-08-31

Projektets samlade budget: 15 380 000 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 7 690 000 Euro

RSMP Nordic

Ledande partner: Københavns Kommune

Övriga projektpartners: Vejdirektoratet, Trafikverket

Projektperiod: 2018-01-01 – 2020-12-31

Projektets samlade budget: 326 988 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 163 494 Euro

Smart Cities Accelerator

Ledande partner: Danmarks Tekniske Universitet

Övriga projektpartners: Københavns Universitet, Københavns Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Malmö Stad, Lunds Kommun, Høje-Taastrup Fjernvarme a.m.b.a, Lunds Universitet, Båstads Kommun, Malmö Högskola (numera Malmö Universitet), Kraftringen

Projektperiod: 2016-09-01 – 2019-09-01

Projektets samlade budget: 6 468 035 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 3 234 015 Euro

Strategisk analyse/föberedande studie af en fast forbindelse mellem Helsingør og Helsingborg

Ledande partner: Vejdirektoratet

Övriga projektpartners: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Trafikverket

Projektperiod: 2018-07-01 – 2020-12-31

Projektets samlede budget: 1 971 499 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 985 748 Euro

Öresundsmetro – en del av Greater Copenhagen Trafikcharter (Öresundsmetro fas 4)

Ledande partner: Malmö Stad

Övriga projektpartners: Københavns Kommune

Projektperiod: 2017-10-02 – 2020-09-30

Projektets samlede budget: 600 000 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 300 000 Euro

Öresundsmetro fas 3

Ledande partner: Malmö Stad

Övriga projektpartners: Københavns Kommune

Projektperiod: 2015-09-01 – 2017-03-31

Projektets samlede budget: 220 000 Euro

Beviljat stöd från ERUF: 110 000 Euro